

Walne Zgromadzenie

Po przerwie spowodowanej pandemią, w tym roku Walne Zgromadzenie odbędzie się w trybie stacjonarnym. Zgodnie z postanowieniami Statutu oraz uchwały RN nr 3/2023 z dn. 27.03.2023 r., Walne Zgromadzenie obradować będzie w pięciu częściach w dniach od 22 maja do 26 maja 2023 r., w sali konferencyjnej na V piętrze siedziby Spółdzielni przy ul. Mozarta 1.

Porządek obrad obejmuje rozpatrzenie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej oraz sprawozdania finansowego za rok

2022, udzielenie absolutorium członkom Zarządu za ubiegły rok oraz wybór członków Rady Nadzorczej na nową kadencję.

Materiały do poszczególnych punktów porządku obrad, projekty uchwały oraz inne dokumenty dotyczące Walnego Zgromadzenia, są dostępne w siedzibie Spółdzielni oraz w systemie EDIS.

Na stronie 12 zamieszczamy pełną treść zawiadomienia o Walnym Zgromadzeniu, wraz z terminami obrad poszczególnych części.

Rusza budowa przy ul. Wałbrzyskiej 21

W miejscu obecnego Mokpolu i McDonald's, w maju br. rozpocznie się realizacja nowej inwestycji pod nazwą „Wałbrzyska 21”. Powstanie budynek mieszkalny, wielorodzinny, o wysokości od pięciu do czternastu kondygnacji nadziemnych z trzykondygnacyjnym garażem podziemnym.

Realizacja inwestycji będzie wiązała się z czasowymi utrudnieniami i uciążliwościami dla mieszkańców okolicznych budynków, za co przepraszamy. Zapewniamy jednocześnie, że dołożymy wszelkich starań, aby zminimalizować niedogodności powstałe podczas budowy, tak abyśmy po jej zakończeniu mogli wspólnie cieszyć się pięknym, zmodernizowanym terenem w okolicy ulic Bacha i Wałbrzyskiej.

W nowej inwestycji powstaną nie tylko lokale mieszkalne, ale również lokale usługowe, zaprojektowane na dwóch pierwszych kondygnacjach, zapewniające okolicznym mieszkańcom dostęp do wielu usług potrzebnych w codziennym życiu.

Warto również zaznaczyć, że w budynku przewidziano jeden poziom garażu podziemnego na wynajem dla okolicznych mieszkańców, rekompensując tym samym likwidację części parkingu znajdującego się dotychczas na terenie budowy.

Środki pozyskane z inwestycji zostaną przeznaczone, między innymi, na remonty w budynkach mieszkalnych i rewitalizację terenów zewnętrznych.

W czerwcu planowane jest podpisywanie umów na zakup mieszkań.

Parametry inwestycji:

- liczba mieszkań – 160,
- powierzchnie mieszkań – od 25 do 118 m²,
- dwie kondygnacje usług o łącznej pow. 2455 m²,
- garaż podziemny – 247 miejsc postojowych.

Szanowni Państwo,

w grudniowym Magazynie „Nad Dolinką” wspominałem o wzrostach opłat spowodowanych wysokim wskaźnikiem inflacji oraz różnego rodzaju zawirowaniami na rynkach surowców energetycznych. Już po dostarczeniu do Państwa domów poprzedniego numeru gazetki, Spółdzielnia otrzymała informację o kolejnych, bardzo dużych podwyżkach opłat za ciepło. Taryfy opłat za ciepło ulegały w ubiegłym roku zmianie aż 5 razy!

Przez okres dwunastu miesięcy cena ciepła w Warszawie wzrosła o 106%, z 60,77 zł/GJ w styczniu 2022 roku do 125,40 zł/GJ w styczniu 2023 roku.

Ostatnie dwie podwyżki opłat, jakie miały miejsce 28 grudnia 2022 r. i 6 stycznia 2023 r., nie zostały wprowadzone w życie, co oznacza, że do mieszkańców nie zostały wysłane zawiadomienia o zwiększeniu opłat, gdyż oczekiwaliśmy na uchwalenie nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw, która – według zapowiedzi rządowych – miała zastopować drastycznie wzrastające opłaty za ciepło. Uchwalone w lutym br. przepisy odnoszą się jednak do cen ciepła z września 2022 r. i nie uwzględniają wcześniejszych podwyżek opłat. Dodatkowo od stycznia 2023 r. została przywrócona stawka VAT za energię cieplną w wysokości 23%. W wyniku zmian ustawowych od 1 marca br. zostały nieco zmniejszone ceny opłat za ciepło, ale niestety już od maja br. nastąpiła kolejna podwyżka. W związku z powyższym, po analizie zużycia ciepła za pierwsze cztery miesiące prawdopodobnie będzie konieczna podwyżka opłat za ciepło o ok. 10%.

W roku 2023 wzrostowi uległy również inne opłaty niezależne od Spółdzielni, takie jak: podatek od nieruchomości (o 16,6%), stawka opłaty za korzystanie z dźwigów (średnio o 13,2%) oraz stawka za 1 m³ zimnej wody i odprowadzanie ścieków o 10,5% (w kolejnych dwóch latach stawka opłat z tego tytułu również będzie wzrastać).

Opłaty zależne od Spółdzielni także uległy w roku bieżącym wzrostowi z uwagi na wysoki poziom inflacji, wzrost kosztów utrzymania nieruchomości, kosztów ogólnych oraz podwyższenie minimalnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Od kwietnia 2023 r. stawka opłaty eksploatacyjnej uległa podwyższeniu o 14,7%, a stawka opłaty za konserwację o 12,6%. Fundusz remontowy nadal pozostał na niezmiennym od 2014 r. poziomie.

Wzrost opłat zależnych od Spółdzielni w dalszym ciągu pozostaje na niższym wskaźniku niż wzrosty opłat niezależnych od Spółdzielni, spośród których najbardziej odczuwalne i dotkliwe finansowo są podwyżki opłat za ciepło. Powoduje to konieczność przeprowadzania dalszych prac termomodernizacyjnych oraz działań, których celem jest zmniejszanie mocy zamówieniowej. Aktualnie przygotowujemy się do montażu w lokalach mieszkalnych podzielników ciepła, tak, aby każdy z nas miał realny wpływ na zużycie ciepła w swoim mieszkaniu. Przygotowujemy także wnioski o pozyskiwanie z Banku Gospodarstwa Krajowego grantów OZE, przeznaczanych na instalacje odnawialnych źródeł energii, m.in. na fotowoltaikę. W kontekście montażu podzielników, warto zwrócić uwagę, że podzielnik ciepła nie jest licznikiem ciepła (liczniki nie mogą być instalowane w istniejących budynkach z uwagi na wymogi techniczne instalacji). Wskazania podzielników nie pokazują więc liczby jednostek ciepła odebranego przez grzejnik, na którym zostały zainstalowane. Pozwalają jednak obliczyć udział poszczególnych grzejników w ogólnej ilości ciepła dostarczanego do całego budynku.

W kwietniu br. Rada Nadzorcza uchwaliła regulamin rozliczania kosztów ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania w budynkach wyposażonych w podzielniki ciepła. Wprowadzone zostały przejrzyste zasady rozliczania.

W roku 2023 Spółdzielnia rozpoczyna budowę nowego budynku przy ul. Wałbrzyskiej 21. Powstanie w nim 160 lokali mieszkalnych, ponad 2 tysiące m² powierzchni usługowych oraz 247 miejsc postojowych (w tym 6 dla motocykli). Realizacja inwestycji potrwa ok. trzech lat. Po jej zakończeniu, gruntownej renowacji i uporządkowaniu ulegnie teren przyległy do inwestycji (m.in. ulica Bacha, alejki oraz ciągi pieszo-jezdne). Ważnym aspektem inwestycji jest planowany zysk, który, według założeń przyjętych w planie, wyniesie ok. 40 mln zł. Średnia cena m² lokalu mieszkalnego planowana jest na poziomie 18 500 zł.

Po kilkuletniej przerwie spowodowanej pandemią i związanymi z nią restrykcjami oraz ograniczeniami, w tym roku Walne Zgromadzenie zostało zwołane w trybie stacjonarnym. Zostaną na nim rozpatrzone między innymi sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej oraz bilans Spółdzielni i sprawozdanie finansowe za ubiegły rok. Zostanie również wybrana nowa Rada Nadzorcza na kolejną trzyletnią kadencję. Badania lustracyjne oraz biegłego rewidenta potwierdziły, że sytuacja finansowa Spółdzielni jest stabilna, a działalność gospodarcza i inwestycyjna prowadzone są prawidłowo. Dokumenty sprawozdawcze są dostępne w biurze Spółdzielni i w systemie EDIS.

W marcu br. zorganizowaliśmy i przeprowadziliśmy zebrania mieszkańców poszczególnych budynków, na których omówiona została bieżąca działalność Spółdzielni oraz przeprowadzone zostały wybory członków Komitetów Domowych. Po długiej przerwie, zebrania były doskonałą okazją do wysłuchania członków, wymiany poglądów oraz zapoznania się z opiniami mieszkańców co do działalności Spółdzielni. Cieszy fakt, że w przeważającej części opinie te są pozytywne, a zgłaszane uwagi i postulaty konstruktywne.

Po zniesieniu ograniczeń pandemicznych, do pełnego zakresu powróciła także prowadzona przez Spółdzielnię działalność społeczno-kulturalna. Piąte piętro przy ul. Mozarta 1 znów tętni pełnią życia i są tam organizowane różne wydarzenia kulturalno-społeczne. W lutym br. nastąpiła zmiana personalna na stanowisku specjalisty ds. społeczno-kulturalnych, prowadzącego m.in. Klub Seniora „Służewiak”. Obowiązki te przejęła Pani Alicja Pietruszka, która prowadzi dla naszych Seniorów zajęcia teatralne. Cieszy liczna frekwencja na zajęciach w Klubie oraz na koncertach i wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez Spółdzielnię. A już 27 maja br. odbędzie się kolejny, tradycyjny Piknik Rodzinny na Służewie (w osiedlowym amfiteatrze w okolicach ul. Bacha), organizowany wspólnie z SDK, na który już teraz serdecznie Państwa zapraszam.

Grzegorz Jakubiec
Prezes Zarządu SM „Służew nad Dolinką”

Szanowni Mieszkańcy Spółdzielni!

Z przyjemnością przekazujemy 37. numer naszego Magazynu, w którym znajdą Państwo istotne wiadomości dotyczące bieżących wydarzeń oraz podsumowanie działalności naszej Spółdzielni w ubiegłym roku, zawarte w sprawozdaniu Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zamieszczamy również informację o miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia, a także obszerny wywiad z członkami Prezydium Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni, która w tym roku kończy kadencję.

W numerze znajdą Państwo także podsumowanie zebrań Mieszkańców Budynków, które odbyły się w marcu br. i informację o rozpoczęciu nowej inwestycji przy ul. Wałbrzyskiej 21.

Zamieszczamy także bardzo istotne wiadomości o nowym, obowiązującym

od 28 kwietnia br., wymogu sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej, bez którego nie sprzedamy ani nie wynajmiemy domu lub mieszkania.

Już tradycyjnie na naszych łamach o swojej działalności informują: Wypoczynalnia dla Dzieci i Dorosłych, Osiedlowy Klub Sportowy i Szkoła Podstawowa Nr 46. O swojej działalności informuje również Klub Seniora „Służewiak”, którego pracę od lutego br. organizuje nowy pracownik, Pani Alicja Pietruszka.

Zamieszczamy również bardzo ciekawy tekst na temat prawa spadkowego, z którego dowiedzą się Państwo o różnicach między zapisem zwykłym, a zapisem windykacyjnym.

Także radzimy zapoznać się z artykułem Pana Bartosza Weremczuka, Koordynatora ds. bezpieczeństwa, który

opisuje nasilającą się plagę kradzieży rowerów i udziela paru praktycznych rad jak powinniśmy zabezpieczyć rower, a w razie kradzieży jak go odzyskać.

Serdecznie zapraszamy Mieszkańców do wspólnej zabawy podczas Rodzinnej Majówki oraz Jarmarku Dominikańskiego. Wydarzenia te odbędą się w dniach 27 i 28 maja br.

W dniu 17 maja br. przy ul. Noskowskiego 8 odbędzie się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej oraz muralu upamiętniającego wybitną polską panczenistkę Erwinę Ryś-Ferens. Na to wydarzenie, organizowane wspólnie z Warszawsko-Mazowiecką Radą Olimpijską, pod honorowym patronatem Burmistrza Dzielnicy Mokotów, również serdecznie zapraszamy naszych Mieszkańców.

Polecamy ponadto kolejny artykuł przybliżający historię Służewa.

Życzymy miłej lektury.

*Prezes SM „Służew nad Dolinką”
Grzegorz Jakubiec*

*Przewodniczący Rady Nadzorczej
Rafał Miastowski*

WAŻNE TELEFONY SPÓŁDZIELCZE

ZARZĄD

Grzegorz Jakubiec – Prezes Zarządu

Janusz Przewłocki – Z-ca Prezesa Zarządu

Przyjęcia interesantów:

poniedziałek 14⁰⁰ – 16³⁰

Sekretariat

☎ 22 543 92 00

e-mail: sekretariat@smsnd.pl

adres: ul. W. A. Mozarta 1

02-736 Warszawa

Godziny pracy sekretariatu:

poniedziałek 10⁰⁰ – 18⁰⁰

wtorek, środa, czwartek 8⁰⁰ – 16⁰⁰

piątek 8⁰⁰ – 15⁰⁰

Sekretariat Rady Nadzorczej

☎ 22 543 92 21

Dział Czynszów

☎ 22 543 92 24

Dział Windykacji

☎ 22 543 92 17

Główna Księgowa

☎ 22 543 92 12

Dział Techniczno-Eksploatacyjny

☎ 22 543 92 27

Inspektorzy Nadzoru Budowlanego

☎ 22 543 92 19

Inspektor ds. Sanitarnych

☎ 22 543 92 11

Kierownik Działu

Techniczno-Eksploatacyjnego

☎ 22 543 92 25

Z-ca Kierownika ds. Eksploatacji

☎ 22 543 92 01

Administratorzy

☎ 22 543 92 03 lub 23 lub 26

Dział Członkowsko-Organizacyjny

☎ 22 543 92 22 lub 06

Ochrona - monitoring

☎ 22 543 92 02

Służewski Dom Kultury

☎ 22 843 91 01

Konserwacja Osiedla

hydrauliczna (gaz, c.o., wod.-kan.)

☎ 22 847 17 71

elektryczna i domofony

☎ 22 853 77 69

ogólnobudowlana

☎ 22 847 18 41

windy

☎ 800 566 300 lub 22 843 88 88

oświetlenie ciągów pieszo-jezdnich

☎ 601 314 043

antena zbiorcza

☎ 500 167 403

Dyżury po godzinach pracy i w dni wolne:

hydrauliczne

☎ 22 847 17 71 lub 691 292 788

elektryczne

☎ 22 853 77 69

windy

☎ 800 566 300 lub 603 786 678

Warszawski System Powiadomień całodobowe zgłaszanie awarii

gazowych, ciepłych i energetycznych:

☎ 19 115

Sprawozdanie Zarządu za 2022 rok

Zarząd Spółdzielni pracował w 2022 roku w następującym składzie:

Grzegorz Jakubiec
Prezes Zarządu

Janusz Przewłocki
Z-ca Prezesa Zarządu

Zarząd odbył 15 protokołowanych posiedzeń, na których podjął łącznie 21 uchwał oraz szereg decyzji dotyczących bieżącego funkcjonowania i organizacji pracy Spółdzielni.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółdzielnia liczyła **6336** członków (około 11 tys. mieszkańców). W zasobach Spółdzielni na dzień 31.12.2022 r. znajdowało się **5362** lokali mieszkalnych, w tym:

Spółdzielcze własnościowe	Odrębna własność	Spółdzielcze lokatorskie	Najem	Bez tytułu prawnego
2568	2738	37	13	6

Teren zarządzany przez Spółdzielnię, wg stanu na dzień 31.12.2022 r., wynosił 400 519 m².

W 2022 roku w eksploatacji zasobów Spółdzielni znajdowały się 42 budynki mieszkalne, 2 pawilony usługowe (przy ul. Batuty 5 i Wałbrzyskiej 21), pawilon przy ul. Bacha 31 oraz biuro Spółdzielni przy ul. Mozarta 1 wraz z garażem wielopiętrowym i częścią społeczno-kulturalną.

Ponadto Spółdzielnia zarządzała odpłatnie pięcioma wspólnotami mieszkaniowymi.

Wszystkie budynki oraz tereny były sprzątane przez gospodarzy i sprzątaczy zatrudnionych na etatach oraz przejściowo na umowy zlecenia (w tych przypadkach, gdzie występowały vacaty gospodarzy).

W 2022 roku działalność eksploatacyjna skupiała się na utrzymaniu w należytym stanie terenu, infrastruktury oraz zieleni na Osiedlu i profilaktyce przeciw zagrożeniu związanym z pandemią COVID-19:

- uzupełniano dozowniki z płynem dezynfekcyjnym we wszystkich wejściach do budynków,
- uzupełniano dezynfektory zewnętrzne przy siłowniach plenerowych.

W 2022 roku działalność na rzecz bezpieczeństwa skupiała się głównie na profilaktyce, właściwym wykorzystaniu monitoringu Osiedla oraz wprowadzeniu dodatkowych patroli Policji w miejscach szczególnie zagrożonych występowaniem niepożądanych zjawisk. Kontynuowano prace polegające na wymianie kamer analogowych na cyfrowe. W ramach tego działania wymieniono blisko 100 kamer wewnętrznych i zewnętrznych.

Lustracja Spółdzielni

Krajowa Rada Spółdzielcza w roku 2022 przeprowadziła **lustrację częściową (inwestycyjną)** za rok 2021. Przedmiotem lustracji była inwestycyjna działalność Spółdzielni w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. W konkluzji listu polustracyjnego Krajowa Rada Spółdzielcza stwierdziła: „W oparciu o ustalenia wynikające z protokołu lustracji Krajowa Rada Spółdzielcza nie formułuje wniosków polustracyjnych do realizacji”.

Koszty i przychody eksploatacji nieruchomości

W 2022 r. Spółdzielnia poniosła koszty eksploatacji na poszczególnych nieruchomościach mieszkaniowych, w łącznej wysokości **45.336.349,23 zł**, przychody natomiast wyniosły **44.119.478,42 zł**. Wynik na nieruchomościach mieszkaniowych za rok 2022 zamknął się nadwyżką kosztów nad przychodami w wysokości **1.216.870,81 zł**. Wynik zostanie przedstawiony na Walnym Zgromadzeniu celem pokrycia osiągniętego zysku.

Spółdzielnia za rok obrotowy 2022 na działalności gospodarczej osiągnęła zysk brutto w wysokości 28.004.844,70 zł, w tym 23.461.699,09 zł z inwestycji przy ul. Sonaty 5.

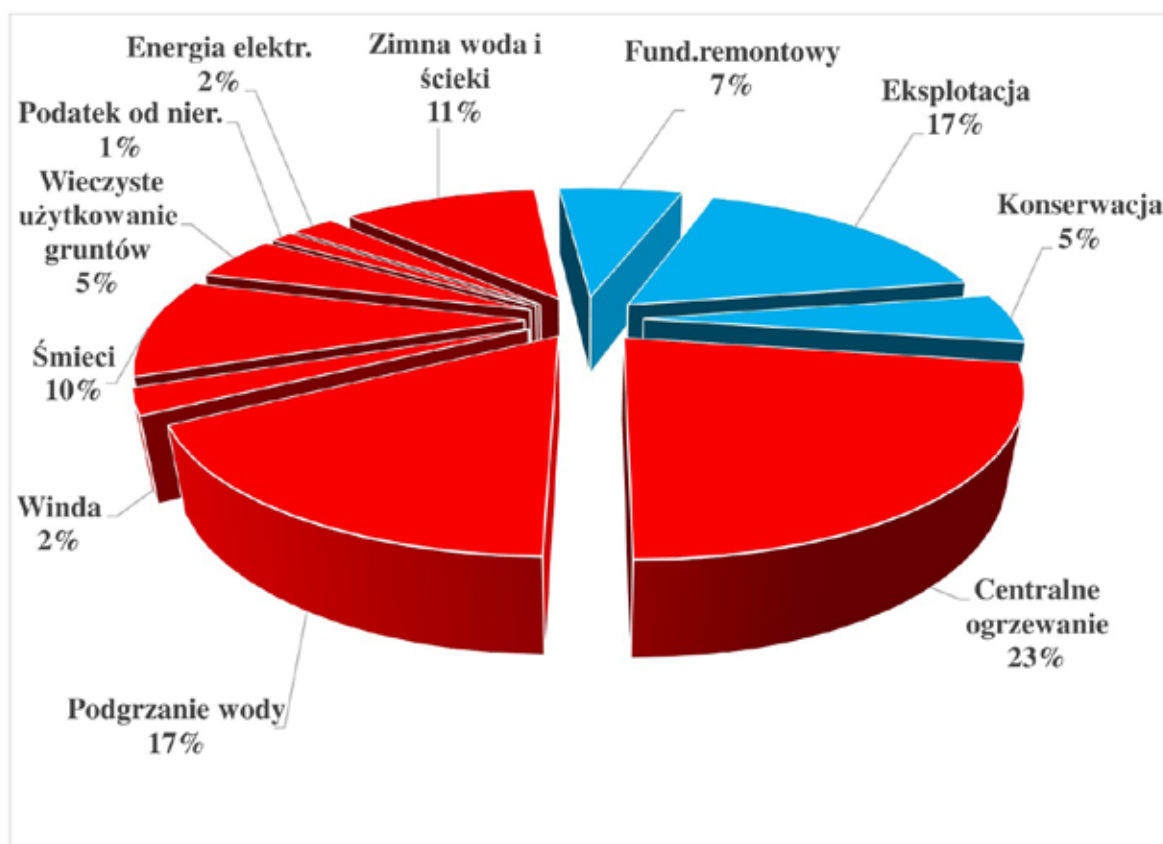
Koszty i należne przychody dostawy wody i odprowadzania ścieków, energii elektrycznej, gazu oraz energii cieplnej dla centralnego ogrzewania i podgrzania wody

Rodzaj mediów	Koszty	Przychody	Wynik
Zimna woda i ścieki	4 193 780,14	4 366 794,34	173 014,20
Energia elektryczna	1 185 906,02	1 510 587,35	324 681,33
Gaz	185 642,39	185 642,39	0,00
Energia cieplna	12 898 863,68	14 046 859,10	1 147 995,42

Rozliczenie wyżej wymienionych wyników z członkami i właścicielami lokali zostanie dokonane indywidualnie na poszczególne budynki, po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni „Sprawozdania finansowego Spółdzielni za 2022 rok”. Powstała nadwyżka na energii elektrycznej zostanie rozliczona z członkami i właścicielami lokali z uwzględnieniem poniesionych kosztów na wymianę źródeł światła na LED-owe w budynkach mieszkalnych i terenie zewnętrznym.

**Struktura opłat zależnych i niezależnych w Spółdzielni Mieszkaniowej „Służew nad Dolinką” w roku 2022
(na przykładzie średnich opłat za spółdzielczy lokal mieszkalny o pow. 50 m² i dwóch osobach zamieszkałych)**

Struktura opłat za lokal **zależnych od Spółdzielni (29%)
i **niezależnych od Spółdzielni (71%)****

Wskaźniki płynności finansowej

Rodzaj wskaźnika	31.12.2022 r.	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Wskaźnik płynności finansowej I			
<u>majątek obrotowy</u>	68 994	132 478	103 541
<u>zobowiązania krótkoterminowe</u>	28 597	25 017	23 585
	= 2,41	= 5,30	= 4,39
Wskaźnik płynności finansowej II			
<u>majątek obrotowy - zapasy</u>	60 038	65 101	42 654
<u>zobowiązania krótkoterminowe</u>	28 597	25 017	23 585
	= 2,10	= 2,60	= 1,81
Wskaźnik płynności finansowej III			
<u>środki pieniężne</u>	35 255	44 065	27 124
<u>zobowiązania krótkoterminowe</u>	28 597	25 017	23 585
	= 1,23	= 1,76	= 1,15

Zadłużenia z tytułu opłat eksploatacyjnych

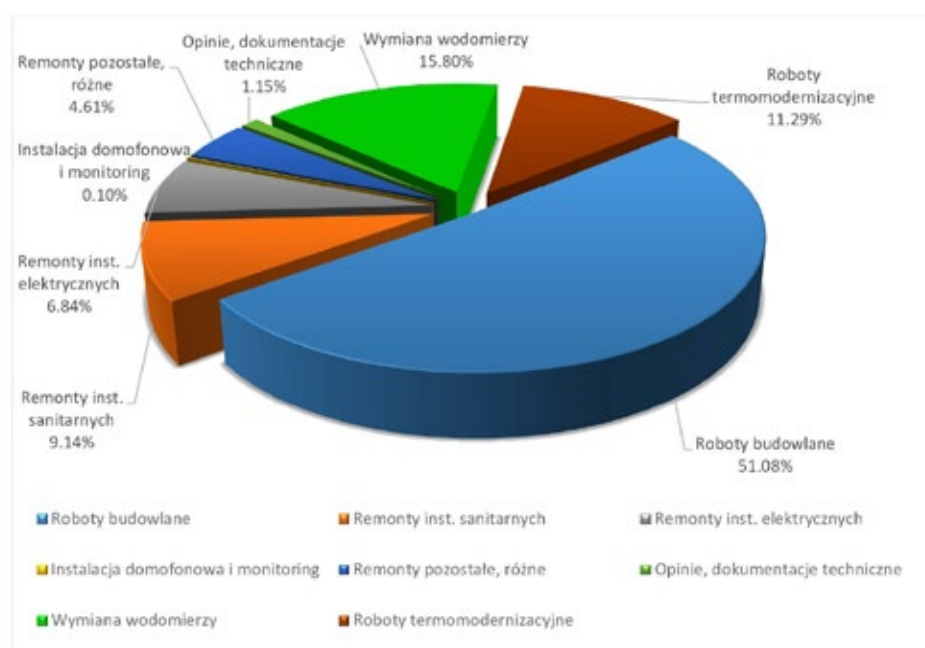
Zadłużenie od lokali mieszkalnych

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020
1	2	3	4	5
1	Zadłużenie bieżące	1 061 057,29	982 092,36	725 192,30
2	Struktura zaległości:			
	do 1 miesiąca	557 238,66	421 873,43	129 576,77
	od 1 do 2 miesięcy	192 646,60	204 057,75	211 494,76
	od 2 do 3 miesięcy	125 200,74	149 209,26	140 855,32
	od 3 do 6 miesięcy	138 365,27	115 829,29	186 615,11
	od 6 do 12 miesięcy	15 026,02	55 822,43	19 745,00
	pow. 12 miesięcy	32 580,00	35 300,20	36 905,34
3	Roczny wymiar opłat	47 113 867,08	43 733 751,13	41 198 024,07
4	Wskaźnik zadłużeń bieżących w %	2,25	2,25	1,76
5	Zadłużenia zasądzone	395 547,74	438 712,44	356 522,51
6	Zadłużenia sporne	44 418,15	40 054,81	225 915,24
7	Ogółem zadłużenie	1 501 023,18	1 460 859,61	1 309 630,05
8	Wskaźnik zadłużeń ogółem w %	3,19	3,34	3,18

Zadłużenie od lokali użytkowych

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020
1	2	3	4	5
1	Zadłużenie bieżące	559 712,29	321 630,85	207 034,53
2	Struktura zaległości:			
	do 1 miesiąca	263 983,49	8 367,74	16 999,04
	od 1 do 2 miesięcy	148 603,07	197 474,19	86 600,92
	od 2 do 3 miesięcy	32 416,86	30 771,43	25 641,10
	od 3 do 6 miesięcy	44 665,38	41 247,66	41 247,66
	od 6 do 12 miesięcy	22 745,10	27 254,87	-
	pow. 12 miesięcy	47 298,39	37 833,59	36 545,81
3	Roczny wymiar opłat	6 369 676,22	4 916 768,31	4 507 099,02
4	Wskaźnik zadłużeń bieżących w %	8,79	6,54	4,6
5	Zadłużenia zasądzone	40 606,90	15 666,04	40 783,20
6	Zadłużenia sporne	6 229,47	-	-
7	Ogółem zadłużenie	606 548,66	337 296,89	247 817,73
8	Wskaźnik zadłużeń ogółem w %	9,5	6,8	5,5
9	Zadłużenie ogółem zweryfikowane o wpłaty w styczniu następnego roku	112 943,99	118 913,32	137 339,37
10	Zweryfikowany wskaźnik zadłużeń	1,8	2,4	3,0

Realizacja planu remontów w roku 2022

W roku 2022 Zarząd Spółdzielni realizował działalność remontową zgodnie z planem prac przyjętym Uchwałą Rady Nadzorczej nr 38/2021 z dnia 20.12.2021 r. w sprawie zatwierdzenia zbiorczego planu finansowo-gospodarczego i Korektami planu finansowo-gospodarczego Spółdzielni na rok 2022 przyjętymi Uchwałą Rady Nadzorczej nr 17/2022 z dnia 30.05.2022 r. oraz nr 23/2022 z dnia 26.09.2022 r.

Roboty finansowane z funduszu remontowego

W okresie sprawozdawczym wydatki na remonty wyniosły **15 302 697,54 zł**, co stanowi 94% rocznego budżetu przewidzianego na działalność remontową finansowaną z funduszu remontowego.

Struktura kosztów poniesionych na zrealizowane prace remontowe przedstawia się następująco:

1. Remonty budowlane	7 816 564,68 zł
2. Remonty instalacji elektrycznych	1 046 722,28 zł
3. Remonty instalacji sanitarnych	1 398 067,60 zł
4. Remont instalacji domofonowej i monitoringu	15 529,16 zł
5. Remonty dźwigów	324,00 zł
6. Remonty pozostałe, różne	704 727,73 zł
7. Opinie, dokumentacje techniczne	176 102,00 zł
8. Wymiana wodomierzy	2 417 543,87 zł
9. Prace termomodernizacyjne	1 727 116,22 zł

Razem 15 302 697,54 zł

Działalność inwestycyjna

W roku 2022 kontynuowano prace przygotowawczo-projektowe dla budynku mieszkalnego z usługami i garażem podziemnym. Dalsze prace projektowe miały na celu optymalizację projektu zatwierdzonego decyzją o pozwoleniu na budowę z dnia 11.01.2019 r., dostosowanie przyjętych rozwiązań do aktualnych trendów rynkowych, a także przygotowanie dokumentacji przetargowej do konkursu ofert i wyłonienia wykonawcy inwestycji.

W roku 2022 Spółdzielnia poniosła na przygotowaniu inwestycji łączny koszt 962.344,83 zł, który jest sumą wynagrodzenia pracowników, projektanta za opracowanie dokumentacji budynku, płatności za dzierżawę terenu, przygotowanie postępowania konkursowego do wyłonienia wykonawcy oraz przygotowanie materiałów marketingowych.

Ponadto analizowana jest możliwość zabudowy innych terenów inwestycyjnych:

- Nowoursynowska/Noskowskiego,
- Bacha/Sonaty i Bacha/Batuty,
- Bacha/Al. Harcerzy Rzeczpospolitej,
- Bacha/Al. Harcerzy Rzeczpospolitej,
- Wałbrzyska/Al. Harcerzy Rzeczpospolitej,
- Hydrofornia w sąsiedztwie Bacha26/26B,
- Bacha/Puławska.

Działalność społeczno-kulturalna

Poniesione koszty na działalność społeczno-kulturalną w 2022 roku wyniosły łącznie kwotę 450.572,19 zł. Środki finansowe na realizację działań społeczno-kulturalnych pochodziły między innymi z wpłat członków na fundusz społeczno-kulturalny oraz wpłat od najemców lokali użytkowych i dzierżawców terenu.

Koszty zostały poniesione na:

- działalność Klubu Seniora „Służewiak”;
- działalność Osiedlowego Klubu Sportowego „Służew”;
- dofinansowanie działalności Stowarzyszenia Mieszkańców Służewa;
- i inne wydatki.

Zatrudnienie i sprawy pracownicze

Zatrudnienie pracowników Spółdzielni zgodne jest ze strukturą organizacyjną zatwierdzaną corocznie przez Radę Nadzorczą i ilościowo nie przekracza zatrudnienia w nim określonego. Na dzień 31.12.2022 r. zatrudnienie wyniosło 89,75 etatów łącznie, z uwzględnieniem gospodarzy domów zatrudnionych na umowy zlecenia finansowanych z bezosobowego funduszu płac, w tym:

Zarząd	2 etaty
Pracownicy administracyjno-techniczni	29,25 etatów
Gospodarze, sprzętacze i ogrodnicy	57,5 etatów
Pracownik w Klubie Seniora „Służewiak”	1 etat

Podsumowanie

Zarząd Spółdzielni realizował w 2022 r. zadania zgodnie z planem finansowo-gospodarczym uchwalonym przez Radę Nadzorczą. Na bieżąco i systematycznie dokonywał oceny sytuacji finansowej, efektem której było utrzymanie kosztów na poziomie nieprzekraczającym planowanych rocznych założeń. Zarząd koncentrował się na realizacji zadań wynikających z planów gospodarczych i remontowych, działaniach termomodernizacyjnych mających na celu poprawę efektywności energetycznej budynków oraz działalności inwestycyjnej.

Dobre wyniki na pozostałych rodzajach działalności, tworzące w budżecie Spółdzielni nadwyżkę bilansową oraz prawidłowo kształtujące się wskaźniki płynności finansowej, świadczą o zabezpieczeniu w pełni środków finansowych na bieżącą działalność i na realizację planowanych działań. Podstawowe cele działań Zarządu to utrzymanie budynków mieszkalnych i infrastruktury osiedlowej w stanie gwarantującym bezpieczeństwo i komfort zamieszkiwania, w powiązaniu z optymalizacją kosztów utrzymania nieruchomości budowlanych, które na skutek czynników niezależnych od Spółdzielni, takich jak wzrost płacy minimalnej, wzrost cen materiałów budowlanych i kosztów robocizny, wzrost kosztów dostawy energii cieplnej, uległy w roku 2022 znacznemu podwyższeniu.

Priorytetem w działalności Zarządu jest również prowadzenie szerokiej komunikacji z mieszkańcami przy jednoczesnym realizowaniu Ich postulatów.

Sprawozdanie finansowe SM „Służew nad Dolinką” za 2022 rok oraz Sprawozdanie z wykonania Planu finansowo-gospodarczego SM „Służew nad Dolinką” za 2022 rok dostępne są w elektronicznym systemie EDIS, a także wyłożone do wglądu dla członków Spółdzielni w sekretariatach Rady Nadzorczej i Zarządu Spółdzielni.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok 2022

W maju bieżącego roku kończy się, przedłużona z racji epidemii, kolejna kadencja Rady Nadzorczej. W czasie kadencji (2018-2023) Rada Nadzorcza Spółdzielni w składzie:

Rafał Miastowski – przewodniczący,
Katarzyna Bąkowska – zastępca przewodniczącego,
Izabela Ziemińska-Marynowicz – sekretarz,
członkowie:

Joanna Biernat,
Joanna Boryczka,
Łukasz Gołota,
Aleksandra Grzesiak,
Grzegorz Jemielita,
Teresa Kazior,
Zbigniew Kotula (zm. 17.06.2019 r.),
Elżbieta Leśniewska,

Ewa Łuczyńska,
Jadwiga Migdał,
Jerzy Muchowski,
Piotr A. Stasiak,

odbyła 61 posiedzeń i podjęła 175 uchwał. Każde posiedzenie było poprzedzone co najmniej jednym posiedzeniem Prezydium Rady Nadzorczej.

Wszystkie sprawy, które stawały przed nami, były bez względu na tematykę i zakres rozpatrywane w równym stopniu. Nie

było spraw nieważnych, żadna też nie była traktowana w sposób wyjątkowy. Bez względu na być może różne oceny pracy Rady Nadzorczej, pragniemy zapewnić, że podejmowane przez nas decyzje były zgodne z obowiązującym prawem, ogólnie przyjętymi zasadami współżycia sąsiedzkiego oraz opierały się na doświadczeniach zaczerpniętych od Rad Nadzorczych poprzednich kadencji. W swojej pracy kierowaliśmy się zasadą „Spółdzielnia to dobro wszystkich jej członków”, bo jako specyficzna forma działalności gospodarczej i społecznej adresowana jest do osób o świadomości partnerskiej, którzy tę formę akceptują i rozumieją. Rada Nadzorcza dziękuje wszystkim, którzy poprzez współpracę, konstruktywne uwagi i zaangażowanie wspomagali nas w naszej pracy oraz przyczyniali się do polepszenia warunków na Osiedlu.

★

W roku 2022 Rada Nadzorcza odbyła 12 protokołowanych posiedzeń poprzedzonych posiedzeniami Stałych Komisji Problemowych oraz podjęła 31 uchwał. W posiedzeniach uczestniczyli także zapraszani przez Prezydium Rady Nadzorczej członkowie Zarządu oraz pracownicy Spółdzielni.

- Na posiedzeniach w roku 2022 Rada Nadzorcza między innymi:
- uchwaliła plany pracy zarówno Rady Nadzorczej jak i jej Stałych Komisji Problemowych na rok 2022,
  - zarządziła podjęcie na piśmie uchwał Walnego Zgromadzenia,

- przyjęła i zarekomendowała Walnemu Zgromadzeniu podjęcie uchwał w sprawach: zatwierdzenia sprawozdania z działalności Zarządu, zatwierdzenia sprawozdania finansowego, przyjęcia sprawozdania Rady Nadzorczej, udzielenia absolutorium prezesowi i zastępcy prezesa Zarządu oraz podziału nadwyżki bilansowej za rok 2021,
- dokonała wyboru Krajowej Rady Spółdzielczej do przeprowadzenia lustracji częściowej (inwestycyjnej) Spółdzielni za rok 2021 oraz wyznaczyła członków Rady Nadzorczej do współpracy z biegłym rewidentem w czasie badania sprawozdania finansowego Spółdzielni za rok 2022,
- rozpatrzyła i zatwierdziła sprawozdanie z ostatecznego wykonania planu rzeczowo-finansowego inwestycji „Sonata nad Dolinką”,
- rozstrzygnęła kolejną edycję konkursu „Na najpiękniej ukwiecony balkon i najładniej zagospodarowane otoczenie budynku na terenie SM Służew nad Dolinką”,
- rozpatrywała co kwartał sprawozdania z realizacji planu finansowego wraz z windykacją należności,
- zatwierdziła plan finansowo-gospodarczy na rok 2023.

Podczas każdego posiedzenia Rada zapoznawała się z bieżącymi informacjami Zarządu, dotyczącymi różnych sfer funkcjonowania Spółdzielni, m.in. takimi jak:

- aspekty prawne wynikające z art. 90 i 90a Ustawy z dnia 31.03.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz innych chorób zakaźnych a także wywołanych nimi sytuacji kryzysowych i niektórych innych ustaw, w tym możliwości zwoływania walnego zgromadzenia i kadencyjności Rady Nadzorczej,
- sprawy sądowe prowadzone przez Spółdzielnię,

- przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów za budowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności,
- stan przygotowania nowych inwestycji na terenie Osiedla,
- bezpieczeństwo,
- ocena terenów zielonych,
- przeglądy stanu technicznego budynków.

Rada monitorowała realizację wniosków zgłoszonych na spotkaniach Rady Nadzorczej z Komitetami Domowymi oraz działalność społeczno-kulturalną Spółdzielni.

Wzorem lat ubiegłych, członkowie Rady Nadzorczej uczestniczyli, jako obserwatorzy, w przetargach organizowanych przez Spółdzielnię oraz w odbiorach robót budowlanych. Uczestniczyli też w organizowanych przez Radę Nadzorczą spotkaniach z Komitetami Domowymi, a także pełnili dyżury w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca.

Uzyskane przez Spółdzielnię wskaźniki ekonomiczne i gospodarcze potwierdzają stabilność i brak zagrożeń dla płynności finansowej Spółdzielni. Należy zwrócić również uwagę na pozytywną opinię podmiotów niezależnych, tj. firmy audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe Spółdzielni za rok 2022 oraz Krajowej Rady Spółdzielczej, przeprowadzającej lustrację częściową (inwestycyjną) za rok 2021, które nie sformułowały zaleceń pokontrolnych.

★

Kończąc swoją przedłużoną kadencję, Rada Nadzorcza wyraża uznanie dla Zarządu i pracowników Spółdzielni, dzięki którym jest ona w dobrej kondycji finansowej i gospodarczej oraz dziękuje wszystkim członkom i mieszkańcom Spółdzielni Mieszkaniowej „Służew nad Dolinką” za współpracę, konstruktywne uwagi i wnioski oraz troskę o nasze wspólne dobro.

Rafał Miastowski
przewodniczący RN

Katarzyna Bąkowska
zastępcza przewodniczącego RN

Izabela Ziemińska-Marynowicz
sekretarz RN

W tym roku kończy się, przedłużona na mocy ustaw covidowych, kadencja Rady Nadzorczej (2018-2023). Redakcja Magazynu zapytała członków Prezydium ustępującej Rady o ocenę działalności Spółdzielni w tym okresie, sprawy zgłaszane do Rady Nadzorczej przez członków Spółdzielni oraz perspektywy dla rozwoju Spółdzielni w nadchodzących latach.

Red.: *Jak Prezydium Rady Nadzorczej ocenia działalność Spółdzielni w okresie mijającej kadencji? Czy wystąpiły w tym czasie jakieś wyzwania, które wpływały na funkcjonowanie Spółdzielni i jakie były najważniejsze zagadnienia, którymi zajmowała się Rada w trakcie swojej kadencji?*

Przewodniczący Rady Nadzorczej Rafał Miastowski – Na wstępie chciałem zaznaczyć, że Rada Nadzorcza ma określone w Statucie Spółdzielni zadania i kompetencje, które koncentrują się na funkcjach kontrolno-nadzorczych. Najważniejsze sprawy, jakimi zajmowaliśmy się w trakcie naszej kadencji to: nadzór nad prowadzeniem właściwej gospodarki finansowej, realizacją nowych inwestycji, stanem technicznym budynków i ich przeglądami, bezpieczeństwem na Osiedlu, przekształceniami własnościowymi gruntów, a także aspektami prawnymi związanymi z ustawami covidowymi.

Sekretarz Rady Nadzorczej Izabela Ziemińska-Marynowicz – Kończąc się obecnie kadencja Rady Nadzorczej była długa i trudna. W ciągu 5. lat jej trwania przeżyliśmy epidemię koronawirusa i związane z nią ograniczenia, a także intensywny wzrost inflacji oraz cen, szczególnie energii elektrycznej i ciepłej. Wzrosły też koszty pracy w związku z corocznymi podwyżkami najniższego wynagrodzenia i towarzyszącymi im obciążeniami funduszu płac.

Prezydium Rady uważa, że Zarząd i pracownicy Spółdzielni powinni otrzymać wysoką ocenę za działalność w tym trudnym czasie. Trzeba też powiedzieć, że mimo inflacji i często skokowych podwyżek cen,

Spółdzielnia utrzymywała na tym samym poziomie proporcje między opłatami za użytkowanie lokali zależnymi i niezależnymi od Spółdzielni. Przez wszystkie te lata udział kosztów zależnych od Spółdzielni utrzymywał się na poziomie ok. 30% całości opłat, pozostałe ok. 70% opłat były to koszty niezależne od Spółdzielni.

Duże znaczenie w utrzymaniu wysokości opłat, które regulowali mieszkańcy oraz podtrzymaniu dobrego stanu budynków i ich otoczenia, miały zyski Spółdzielni z prowadzonej działalności gospodarczej, a przede wszystkim z inwestycji przy ul. Sonaty 5. Rada Nadzorcza była na bieżąco informowana o finansach Spółdzielni, prowadzonych remontach i realizacji inwestycji. Członkowie Rady brali udział jako obserwatorzy w przetargach, odbiorach oraz przeglądach budynków.

Red.: *Wspomniała Pani o pandemii koronawirusa. Wszyscy mamy jeszcze w pamięci restrykcje i ograniczenia, jakie obowiązywały w jej czasie. A jak w tym okresie przebiegała praca Spółdzielni i Rady Nadzorczej?*

Izabela Ziemińska-Marynowicz – Spółdzielnia udało się zapewnić ochronę pracowników i mieszkańców w czasie epidemii, poprzez zapewnienie środków dezynfekcyjnych, maseczek, rękawic, a także utrzymanie czystości i prowadzenie systematycznej dezynfekcji w budynkach. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywały się regularnie w formie zdalnej. W tym trudnym okresie Spółdzielnia funkcjonowała bez większych zakłóceń, starając się utrzymać swo-

ją działalność na normalnym poziomie i nie przerwała prowadzenia działalności społeczno-kulturalnej. Członkowie Klubu Seniora otrzymywali przygotowane przez instruktorów filmy do ćwiczeń on-line. Funkcjonowało konto Spółdzielni na portalu społecznościowym Facebook. Zdalnie uczciliśmy 30-lecie powstania Spółdzielni. Z tej okazji powstał film o osiągnięciach Spółdzielni, przygotowany przez pracownika – koordynatora działalności społeczno-kulturalnej, który wszyscy spółdzielcy mogli obejrzeć za pośrednictwem strony internetowej. Jak wspominałam wcześniej, Rada realizowała swoje funkcje kontrole i nadzorcze w trakcie comiesięcznych posiedzeń, przeprowadzanych zdalnie. Komisje problemowe Rady ustalały swoje stanowiska na posiedzeniach poprzedzających plenarne zebrania Rady, a kiedy to nie było możliwe – telefonicznie. Prace Prezydium Rady Nadzorczej (przygotowywanie posiedzeń, projektów uchwał, omawianie spraw wynikających z korespondencji) prowadzone były, podobnie jak Zarządu Spółdzielni, bez zmian. Prezydium spotykało się co najmniej raz w miesiącu, przed każdym posiedzeniem Rady. Z uwagi na ograniczenia w zakresie organizacji różnego rodzaju spotkań, nie było jednak możliwości przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia.

Red.: *Jak działalność Spółdzielni oceniali podmioty zewnętrzne: audytorzy, biegli, lustratorzy? Czy były zgłaszane jakieś wnioski w zakresie poprawy funkcjonowania Spółdzielni?*

Vice Przewodnicząca

Rady Nadzorczej Katarzyna Bąkowska – Zgodnie z wymogami ustawowymi Spółdzielnia ma obowiązek poddawać się co 3 lata lustracji pełnej. Z uwagi jednak na to, że prowadzona jest działalność inwestycyjna, lustracja obejmująca ten zakres działalności przeprowadzana jest co roku. Badanie przeprowadza podmiot wybrany przez Radę Nadzorczą, którym w ostatnich latach była Krajowa Rada Spółdzielcza. Co ważne, w wyniku ostatnich badań lustracyjnych, nie sformułowano żadnych wniosków polustracyjnych, co potwierdza rzetelność i legalność prowadzonych działań oraz gospodarność. Co roku Spółdzielnia ma również obowiązek poddać audytowi sprawozdanie finansowe. Według obowiązujących przepisów prawa, biegły rewident wybierany jest do przeprowadzania badań w dwóch kolejnych latach. Audyty były w dwóch ostatnich latach przeprowadzane przez Grupę KPW Audytor Sp. z o.o. i również nie wykazały żadnych nieprawidłowości w gospodarce finansowej Spółdzielni.

Red.: *Z jakimi sprawami zgłaszali się do Rady Nadzorczej członkowie Spółdzielni?*

Izabela Ziemińska-Marynowicz – Członkowie Spółdzielni mieli możliwość kontaktu z Radą Nadzorczą w trakcie dyżurów członków Rady (2 razy w miesiącu), korespondencyjnie, a także w trakcie spotkań z Komitetami Domowymi. Mogli też umówić się na spotkanie z członkiem Rady telefonicznie, za pośrednictwem sekretariatu Rady Nadzorczej. Zgłaszane przez członków Spółdzielni sprawy były różne, począwszy od żądań wskazania podstaw prawnych podejmowanych przez Radę lub Zarząd decyzji, wniosków o zmianę przepisów wewnętrznych (Statut, regulaminy), poprzez prośby o wykonanie remontów, dokonanie zmian w organizacji ruchu na Osiedlu, zgłaszanie problemów związanych z parkowaniem, aż do wniosków o interwencje w konkretnych sprawach ze względu na opóźnienie w ich załatwianiu, bądź udzielenie niesatysfakcjonującej odpowiedzi na pismo lub maila. Wiele pism i maili kierowanych do Zarządu bądź służb Spółdzielni przesyłano również do wiadomości

Rady Nadzorczej. Były wśród nich w przeważającej większości sprawy należące do kompetencji służb Spółdzielni. Do Rady Nadzorczej pisali też mieszkańcy wspólnot mieszkaniowych, prawdopodobnie przekonani że są członkami Spółdzielni. To chyba pozytywny objaw. Wszystkie sprawy zgłaszane do Rady Nadzorczej były prezentowane na comiesięcznych posiedzeniach plenarnych przeze mnie, jako sekretarza Rady, z propozycją sposobu ich załatwienia. Kopie udzielanych odpowiedzi i wyjaśnień były przekazywane Radzie Nadzorczej i omawiane z reguły na kolejnych posiedzeniach plenarnych Rady. Poprzez zgłaszane przez mieszkańców sprawy, Rada Nadzorcza mogła pogłębić swoje funkcje kontrolne i nadzorcze, za co jesteśmy wdzięczni.

Red.: *Jak Rada Nadzorcza ocenia perspektywę rozwoju Spółdzielni na najbliższe lata i jakie są rekomendacje dla nowej Rady Nadzorczej? Na jakie tematy i sprawy nowi członkowie powinni zwrócić szczególną uwagę?*

Katarzyna Bąkowska

– W trudnych czasach wysokiej inflacji i cen, zwłaszcza energii, priorytetem wydaje się to, aby nowa Rada skupiła się na kontrolowaniu planów budżetowych Spółdzielni i ich realizacji. Jeżeli chodzi o perspektywę rozwoju, to szansą na przyszłość Spółdzielni są nowe inwestycje. To kluczowe zagadnienie dla przyszłej Rady. Zarówno pod względem koncepcyjnym, jak i nadzoru nad ich realizacją. Nowe inwestycje to przede wszystkim sposób na pozyskiwanie dodat-

kowych środków finansowych, ale także unowocześnianie infrastruktury na Osiedlu. Ważne jest też, aby kontynuować rozwijanie działalności społeczno-kulturalnej, która integruje społeczność osiedlową. Mamy prężny Klub Seniora i pełni on bardzo ważną rolę w życiu Spółdzielni. Warto tę działalność rozwijać także w kierunku osób młodszych. Spółdzielnia tym różni się od innych zarządców nieruchomości, że w swojej działalności statutowej ma wpisane działania prospołeczne i warto ten kierunek działań utrzymywać i intensyfikować. Mamy, jako Osiedle i Spółdzielnia, czym się pochwalić. Nasze Osiedle jest wyjątkowym miejscem na mapie Warszawy.

Izabela Ziemińska-Marynowicz – Ustępująca Rada Nadzorcza zawsze postulowała, aby Spółdzielnia utrzymywała dobrą komunikację ze spółdzielcami, również za pomocą różnych portali społecznościowych. Dobra komunikacja, to podstawa w działalności każdej instytucji. Warto to podtrzymywać. Równie ważne jest kontrolowanie stanu finansów. Kontynuacja działalności społeczno-kulturalnej jest bardzo istotna. Sama korzystam z dobrodziejstw Klubu Seniora i widzę, jak dobrze ta działalność jest odbierana przez naszych mieszkańców. Na koniec mam także apel, aby nowa Rada oraz wybrane ostatnio Komitety Domowe starały się tworzyć więzi międzysąsiedzkie. Osiedle ma już prawie 50 lat i mieszka na nim dużo osób starszych. Warto dbać o dobre społeczne warunki zamieszkiwania. Taką misję miała od początku, tj. od ponad 100 lat, spółdzielczość. Warto podkreślić, że spółdzielnie to nie jest relikwiny socjalistycznej przeszłości, to organizacje z tradycją sięgającą dużo wcześniejszych czasów. Warto do tamtych tradycji spółdzielczości społecznej wracać i starać się je kontynuować.

Rafał Miastowski – Na zakończenie chciałbym podziękować wszystkim członkom Rady Nadzorczej, a także członkom naszej Spółdzielni za współpracę. Nasza kadencja, mimo że przypadła na trudne lata, przyniosła dużo satysfakcji. Nowej Radzie życzę, aby jej działalność przypadła na łatwiejsze czasy, a Osiedle nadal piękniało.

Red.: *Dziękuję Państwu za wyczerpujące informacje.*

Fot. Jacek Sasin

Członkowie Prezydium Rady Nadzorczej:
Przewodniczący Rafał Miastowski,
Vice Przewodnicząca Katarzyna Bąkowska
i Sekretarz Izabela Ziemińska-Marynowicz

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Służew nad Dolinką” w Warszawie, działając na podstawie § 23 ust. 1 Statutu Spółdzielni, zwołuje **Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Służew nad Dolinką” w Warszawie**, które odbędzie się **w siedzibie Spółdzielni przy ul. W. A. Mozarta 1 – sala konferencyjna (V piętro)**.

Zgodnie z § 21 ust. 2 Statutu Spółdzielni, Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni odbywać się będzie **w pięciu częściach**:

1. **Część I** - obejmująca członków Spółdzielni zamieszkałych w nieruchomościach położonych przy ulicach: **J. S. Bacha 20, 22, 26, 26b, 30, 34, 34A, Wałbrzyska 19** odbędzie się **dnia 22 maja 2023 r. (poniedziałek), o godz. 18⁰⁰**.
2. **Część II** – obejmująca członków Spółdzielni zamieszkałych w nieruchomościach położonych przy ulicach: **Batuty 1, 3, 7, 7a, 7c i 7d, A. Kmicica 1, Wałbrzyskiej 15** odbędzie się **dnia 23 maja 2023 r. (wtorek), o godz. 18⁰⁰**.
3. **Część III** – obejmująca członków Spółdzielni zamieszkałych w nieruchomościach położonych przy ulicach: **W. A. Mozarta 3, 8, 10, Sonaty 2, 4, 6, 6c** odbędzie się **dnia 24 maja 2023 r. (środa), o godz. 18⁰⁰**.
4. **Część IV** – obejmująca członków Spółdzielni zamieszkałych w nieruchomościach położonych przy ulicach: **J.S. Bacha 7, 10, 10a, 12, 14, W. A. Mozarta 2, 6, Z. Noskowskiego 2, 6, 8** odbędzie się **dnia 25 maja 2023 r. (czwartek), o godz. 18⁰⁰**.
5. **Część V** – obejmująca członków Spółdzielni zamieszkałych w nieruchomościach położonych przy ulicach: **J. Elsnera 32, Łukowej 1, 2, 3, 7, Z. Noskowskiego 10, 12, 16, 20** odbędzie się **dnia 26 maja 2023 r. (piątek), o godz. 18⁰⁰**.

PORZĄDEK OBRAD

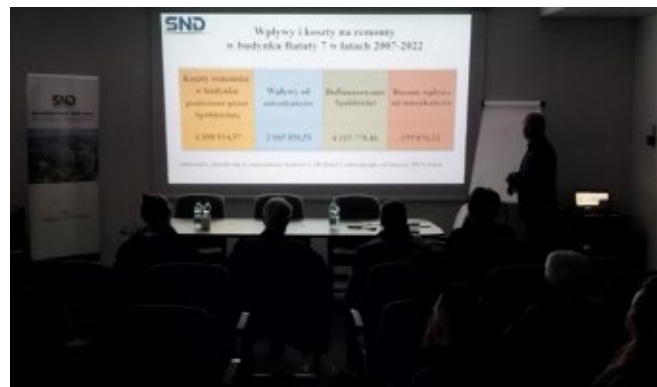
1. Otwarcie obrad Walnego Zgromadzenia.
2. Wybór Prezydium każdej części Walnego Zgromadzenia.
3. Wybór komisji mandatowo-skrutacyjnej każdej części Walnego Zgromadzenia.
4. Przedstawienie porządku obrad.
5. Przedstawienie sprawozdania Zarządu Spółdzielni z działalności Spółdzielni w roku 2022.
6. Przedstawienie sprawozdania finansowego Spółdzielni za rok 2022.
7. Przedstawienie sprawozdania Rady Nadzorczej Spółdzielni za rok 2022 wraz z wynikami lustracji częściowej (inwestycyjnej) za rok 2021.
8. Dyskusja nad pkt. 5-7.
9. Podjęcie uchwał w sprawach:
  - a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu Spółdzielni z działalności Spółdzielni w roku 2022,
  - b) zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółdzielni za rok 2022,
  - c) podziału nadwyżki bilansowej Spółdzielni za rok 2022,
  - d) udzielenia absolutorium członkom Zarządu Spółdzielni za rok 2022,
  - e) rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania Rady Nadzorczej Spółdzielni za rok 2022.
10. Wybory członków Rady Nadzorczej Spółdzielni – podjęcie uchwały.
11. Zakończenie Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Spółdzielni informuje o prawie członków do zapoznania się ze sprawozdaniami oraz z pozostałymi materiałami będącymi przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia, które zostały wyłożone do wglądu w siedzibie Spółdzielni przy ul. W.A. Mozarta 1 (pok. nr 401, IV piętro oraz w sekretariacie pok. nr 500, V piętro) na 21 dni przed terminem pierwszej części Walnego Zgromadzenia, w godzinach urzędowania Spółdzielni. Wyżej wymienione dokumenty są dostępne również w systemie EDIS.

Zebrania Mieszkańców Budynków w 2023 r.

W dniach od 1 do 30 marca 2023 r., po pięcioletniej przerwie spowodowanej pandemią, odbyły się Zebrania Mieszkańców Budynków. Podczas Zebrań została omówiona bieżąca działalność Spółdzielni oraz dokonano wyborów członków Komitetów Domowych na nową, trzyletnią kadencję. Członkowie Spółdzielni składali wnioski dotyczące m.in.: potrzeb remontowych w poszczególnych budynkach, certyfikatów energetycznych, dróg, chodników, zieleni, parkowania i organizacji ruchu.

Zebrania Mieszkańców czterech budynków (Bacha 10A, Bacha 22, Batuty 7A i Noskowskiego 12) nie odbyły się z powodu braku quorum. W pozostałych trzydziestu ośmiu budynkach, w Zebraniach wzięło udział łącznie 478 członków Spółdzielni.

Podczas zebrań z mieszkańcami zostały przedstawione informacje o sytuacji finansowej Spółdzielni

Zebranie Mieszkańców budynku przy ul. Wałbrzyskiej 15

Wystąpienie Prezesa Zarządu Grzegorza Jakubca

Notariusz Radzi

ZAPIS ZWYKŁY A ZAPIS WINDYKACYJNY – PORÓWNANIE

Polskie prawo spadkowe daje spadkodawcy możliwość dokonania w testamencie rozporządzenia swoim majątkiem na wypadek śmierci w sposób odmienny od uregulowań ustawowych, które uprawniają do dziedziczenia krewnych spadkodawcy we wskazanych w kodeksie cywilnym udziałach. Oprócz powołania spadkobiercy lub spadkobierców do całego albo ułamkowej części spadku, testament może zawierać również rozporządzenie na wypadek śmierci poszczególnymi składnikami majątku spadkodawcy w formie **zapisu zwykłego**, zwanego również zapisem obligacyjnym lub **zapisu windykacyjnego**, zwanego również zapisem rzeczowym. Obie instytucje są uregulowane przepisami kodeksu cywilnego, w obu przypadkach osoba, na rzecz której uczyniony został zapis, zwana jest zapisobiercą. Pomimo wielu podobieństw, istnieje również pomiędzy tymi dwiema instytucjami kilka różnic, mających dość istotne konsekwencje praktyczne.

ZAPIS ZWYKŁY

Zgodnie z art. 968 Kodeksu cywilnego, spadkodawca może w testamencie zobowiązać spadkobiercę ustawowego lub testamentowego do spełnienia określonego świadczenia majątkowego na rzecz oznaczonej osoby (zapis zwykły).

Istotą zapisu zwykłego jest to, że **nie przenosi on własności przedmiotu, a jedynie daje zapisobiercy roszczenie w stosunku do osoby obciążonej zapisem o przeniesienie przedmiotu zapisu na zapisobiercę**. A zatem do skutecznego nabycia przedmiotu zapisu konieczne jest jego wykonanie przez osobę obciążoną zapisem, którą z reguły jest spadkobierca ustawowy lub testamentowy. W przypadku braku odmiennej woli spadkodawcy zapisobierca może żądać wykonania zapisu zwykłego niezwłocznie po ogłoszeniu testamentu, a roszczenie o wykonanie zapisu, zgodnie z art. 981 Kodeksu cywilnego, przedawnia się z upływem pięciu lat od dnia wymagalności zapisu.

ZAPIS WINDYKACYJNY

Zgodnie z art. 9811 Kodeksu cywilnego w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego spadkodawca może postanowić, że oznaczona osoba nabywa przedmiot zapisu z chwilą otwarcia spadku (zapis windykacyjny).

Zapis windykacyjny został wprowadzony do polskiego prawa spadkowego w 2011 roku. Jest on skuteczniejszym niż zapis zwykły sposobem przekazania zapisobiercy poszczególnych składników majątku spadkodawcy, ponieważ powoduje on **nabycie przedmiotu już w chwili śmierci spadkodawcy**, zatem do skutecznego nabycia zapisu nie jest konieczne jego wykonanie przez spadkobiercę.

PODOBIENSTWA

Zarówno zapis zwykły, jak i zapis windykacyjny mogą być uczynione wyłącznie w testamencie.

Zarówno przy zapisie zwykłym, jak i przy zapisie windykacyjnym, zapisobiercą nie może być każdy – przy określaniu zdolności do otrzymania przedmiotu zapisu bierze się pod uwagę te same kryteria, które stosuje się w stosunku do spadkobierców w przypadku określania ich zdolności do dziedziczenia. Oznacza to, że zapisobiercą nie może być osoba fizyczna, która nie dożyła otwarcia spadku (czyli śmierci spadkodawcy) lub została uznana za niegodną, ani osoba prawna, która nie istnieje w chwili otwarcia spadku.

Zapisobiercą może natomiast być dziecko nienarodzone ale już poczęte (tzw. nasciturus) – pod warunkiem, że urodzi się żywe.

Zarówno w przypadku zapisu zwykłego, jak i w przypadku zapisu windykacyjnego, osoba, na której rzecz uczyniony został zapis, ma prawo odrzucenia zapisu poprzez złożenie odpowiedniego oświadczenia spadkobiercy, który został obciążony obowiązkiem wykonania zapisu. Nie jest dopuszczalne złożenie takiego oświadczenia za życia spadkodawcy.

RÓŻNICE

Oprócz wyżej omówionej podstawowej różnicy pomiędzy zapisem zwykłym a zapisem windykacyjnym, polegającej na tym, że zapis zwykły nie przenosi własności przedmiotu zapisu na zapisobiercę, a zapis windykacyjny własność przenosi z chwilą śmierci spadkodawcy, istnieje kilka istotnych różnic pomiędzy tymi zapisami, w zakresie formy testamentu zawierającego zapis, przedmiotu zapisu, bezskuteczności zapisu oraz możliwości ustanowienia zapisu pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu.

Forma testamentu

Oba zapisy mogą być uczynione wyłącznie w testamencie, jednakże o ile zapis zwykły może być dokonany w każdym testamencie i zazwyczaj dokonywany jest w testamencie własnoręcznym lub w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego, o tyle zapis windykacyjny może być dokonany wyłącznie w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego.

Przedmiot zapisu

Przedmiotem zapisu zwykłego jest każde świadczenie majątkowe, a zatem mogą to być dowolne przedmioty i prawa majątkowe (rzeczy zarówno oznaczone co do tożsamości, jak i oznaczone co do gatunku, w szczególności ruchomości, nieruchomości, sumy pieniężne, udziały lub akcje w spółkach kapitałowych itd.).

Z kolei przedmiotem zapisu windykacyjnego mogą być wyłącznie przedmioty i prawa wyliczone w art. 9811 §2 Kodeksu cywilnego, tj.:

- 1) rzecz oznaczona co do tożsamości (np. samochody, inne ruchomości, konkretna nieruchomość lokalowa lub gruntowa), natomiast przedmiotem zapisu windykacyjnego nie mogą być rzeczy oznaczone co do gatunku (np. sumy pieniężne);
- 2) zbywalne prawo majątkowe (np. udziały lub akcje w spółkach kapitałowych);
- 3) przedsiębiorstwo lub gospodarstwo rolne;
- 4) ustanowienie na rzecz zapisobiercy użytkowania lub służebności;
- 5) ogół praw i obowiązków współnika spółki osobowej.

Bezskuteczność zapisów

Zgodnie z art. 976 Kodeksu cywilnego, w braku odmiennej woli spadkodawcy, zapis rzeczy oznaczonej co do tożsamości (czyli indywidualnie wskazanej konkretnej rzeczy) jest bezskuteczny, jeżeli rzecz zapisana nie należy do spadku w chwili jego otwarcia albo jeżeli spadkodawca był w chwili swej śmierci zobowiązany do zbycia tej rzeczy.

Zgodnie z art. 9812 Kodeksu cywilnego zapis windykacyjny jest bezskuteczny, jeżeli w chwili otwarcia spadku przedmiot zapisu nie należy do spadkodawcy albo spadkodawca był zobowiązany do jego zbycia. Jeżeli przedmiotem zapisu jest ustanowienie dla zapisobiercy użytkowania lub służebności, zapis jest bezskuteczny, gdy w chwili otwarcia spadku przedmiot majątkowy, który miał być obciążony użytkowaniem lub służebnością nie należy do spadku albo spadkodawca był zobowiązany do jego zbycia.

Warunkowy zapis

Zapis zwykły może być uczyniony pod dowolnie wskazanym przez spadkodawcę warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu (art. 975 Kodeksu cywilnego).

Z kolei zastrzeżenie warunku lub terminu uczynione przy ustanowieniu zapisu windykacyjnego uważa się za nieistniejące. Jeżeli jednak z treści testamentu lub z okoliczności wynika, że bez takiego zastrzeżenia zapis nie zostałby uczyniony, zapis windykacyjny jest nieważny. Przepisów tych nie stosuje się, jeżeli ziszczenie się lub nieziszczenie się warunku albo nadejście terminu nastąpiło przed otwarciem spadku (art. 9813 Kodeksu cywilnego).

Warto zaznaczyć, że zapis windykacyjny nieważny ze względu na zastrzeżenie warunku lub terminu wywołuje skutki zapisu zwykłego uczynionego pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu, chyba że co innego wynika z treści testamentu lub z okoliczności. W efekcie, taki nieważny zapis windykacyjny nie przenosi jego przedmiotu na zapisobiercę z chwilą otwarcia spadku, daje natomiast zapisobiercy roszczenie do spadkobierców o przeniesienie przedmiotu zapisu.

TESTAMENT DZIAŁOWY

Omawiając instytucje zapisów zwykłych i windykacyjnych warto wspomnieć o regulacji wynikającej z art. 961 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym jeżeli spadkodawca przeznaczył oznaczonej osobie w testamencie poszczególne przedmioty majątkowe, które wyczerpują prawie cały spadek, osobę tę poczytuje się w razie wątpliwości nie za zapisobiercę, lecz za spadkobiercę powołanego do całego spadku. Jeżeli takie rozrządzenie testamentowe zostało dokonane na rzecz kilku osób, osoby te poczytuje się w razie wątpliwości za powołane do całego spadku w częściach ułamkowych odpowiadających stosunkowi wartości przeznaczonych im przedmiotów.

Przepis ten powoduje wiele problemów praktycznych, wynika bowiem z niego, że testament, w którym spadkodawca podzielił wszystkie składniki swojego majątku pomiędzy poszczególne osoby, zwany testamentem działowym, jest w prawie polskim niedopuszczalny.

Julia Fersten

Kancelaria Notarialna Julia Fersten – Notariusz
z siedzibą w Warszawie, ul. Mozarta 1, lok.38

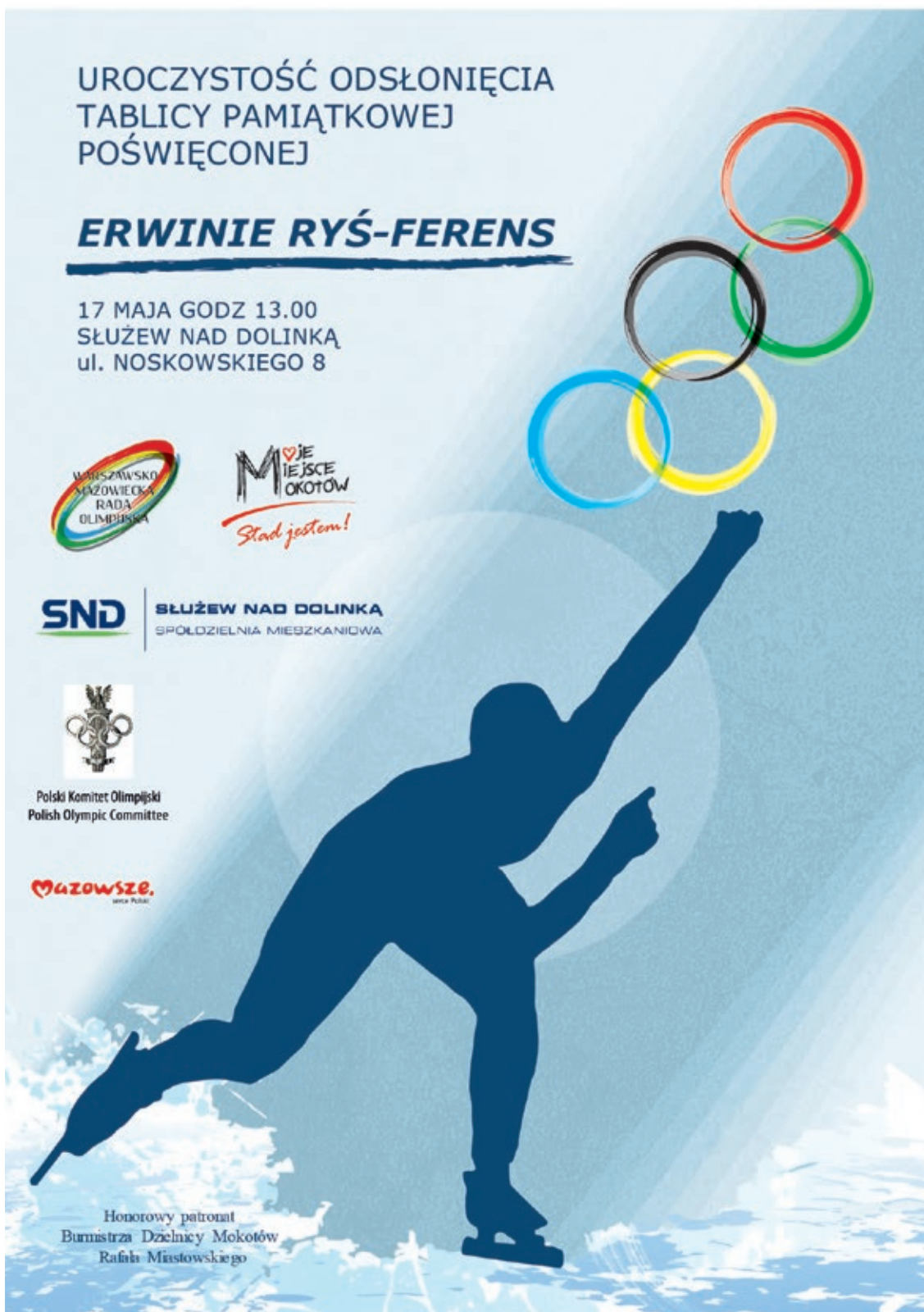
Erwina Lilia Ryś-Ferens (ur. 19 stycznia 1955 r. w Elblągu, zm. 20 kwietnia 2022 r. w Warszawie) – **wybitna polska panczniczka, medalistka mistrzostw Europy i świata, olimpijka.**

W czasie kariery sportowej reprezentowała barwy Olimpii Elbląg i Marymontu Warszawa. Zdobyła 83 tytuły mistrzyni Polski oraz ustanowiła 50 rekordów kraju w łyżwiarstwie szybkim. Startowała w czterech zimowych olimpiadach (Innsbruck 1976, Lake Placid 1980, Sarajewo 1984, Calgary 1988), kilkakrotnie zajmując miejsca w czołowej dziesiątce (najwyższe piąte miejsce).

Trzykrotnie zdobywała brązowe medale mistrzostw świata: w 1978 i 1985 w wieloboju sprinterskim oraz w 1988 w wieloboju. Konkurowała w kraju w tym czasie głównie z Zofią Tokarczyk.

Po zakończeniu kariery sportowej, prowadziła aktywną działalność społeczną i polityczną. Pełniła m.in. mandat radnej sejmiku mazowieckiego.

Mieszkała na naszym Osiedlu od roku 1978, w budynku przy ul. Noskowskiego 8.

UROCZYSTOŚĆ ODSŁONIĘCIA
TABLICY PAMIĄTKOWEJ
POŚWIĘCONEJ

ERWINIE RYŚ-FERENS

17 MAJA GODZ 13.00
SŁUŻEW NAD DOLINKĄ
ul. NOSKOWSKIEGO 8

 WARSZAWSKO
MAZOWIECKA
RADA
OLIMPIJSKA

 MOJE
MIEJSCE
OKOTÓW
Stad jestem!

 SND | SŁUŻEW NAD DOLINKĄ
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

 Polski Komitet Olimpijski
Polish Olympic Committee

 MAZOWSZE.
since 1918

Honorowy patronat
Burmistrza Dzielnicy Mokotów
Rafała Miastowskiego

POLAK MĄDRY PO SZKODZIE?

W obecnych czasach każdemu z nas zależy na właściwym zabezpieczeniu swojego majątku, którego znaczną wartość stanowi mieszkanie. Pomimo iż oferta produktów ubezpieczeniowych jest szeroka, wciąż zdarzają się sytuacje, w których użytkownik lokalu nie zadbał o wykupienie polisy lub zapomniał przedłużyć jej obowiązywanie. Niestety, konsekwencje bywają dotkliwe i w takim przypadku wszelkie straty poniesione na skutek zdarzeń losowych takich jak pożar, zalanie lokalu czy kradzież z włamaniem, mieszkaniec będzie musiał pokryć z własnej kieszeni.

Dlatego też mając na względzie ochronę i komfort mieszkańców, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Służew nad Dolinką” we współpracy z Towarzystwem UNIQA TU S.A. wynegocjowała dla wszystkich Państwa – posiadaczy tytułu prawnego do lokalu, korzystny wariant kompleksowego ubezpieczenia mieszkań ze składką płatną razem z miesięcznymi opłatami w Spółdzielni Mieszkaniowej. Takie rozwiązanie pozwala Państwu zapomnieć o cyklicznym obowiązku odnawiania polisy oraz uniknąć obciążania budżetu domowego jednorazową wysoką składką.

Przystąpienie do ubezpieczenia jest dobrowolne i w zależności od wybranego wariantu **ubezpieczenie obejmuje:**

1. Wszystkie szkody rzeczowe w mieniu osobistym użytkowników lokali powstałe w jego lokalu mieszkalnym oraz pomieszczeniach przynależnych, wynikłe wskutek zdarzeń losowych (np.: pożar, deszcz nawalny, zalanie, uderzenie pioruna itp.) kradzieży z włamaniem rabunku i wandalizmu. Dodatkowo UNIQA wypłaci odszkodowanie, gdy do szkody dojdzie w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczonego lub jego bliskich, (np. *gdy z powodu pośpiechu ubezpieczony zapomni wyłączyć żelazko przed wyjściem z domu i z tego powodu wybuchnie pożar*).
2. Odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym – ubezpieczyciel przejmuje odpowiedzialność za szkody rzeczowe lub osobowe, wyrządzone osobom trzecim przez

ubezpieczonego lub jego bliskich: dzieci i osoby nad którymi sprawujemy opiekę (np. *ubezpieczony zaleje sąsiada, dziecko podczas zabawy uszkodzi zaparkowany samochód, pies ugryzie przechodnia, ubezpieczony jadąc na rowerze uszkodzi zaparkowany samochód lub potrąci przechodnia*). W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej górną granicą odpowiedzialności jest suma gwarancyjna – może to być aż 500 tys. zł.

3. Możliwość ubezpieczenia „murów” lokalu.
4. Możliwość ubezpieczenia od „Następstw Nieszczęśliwych Wypadków” wszystkich mieszkańców lokalu (do 75 roku życia).

W przypadku wątpliwości, na wszystkie Państwa pytania w zakresie ubezpieczenia odpowie Pani Agnieszka Bućko, Specjalistka ds. Ubezpieczeń UNIQA TU S.A., tel. 533 334 671, Przedstawicielstwo w Warszawie, przy ul. Indiry Gandhi 27

Jak przystąpić do ubezpieczenia?

1. Należy wypełnić wniosek o ubezpieczenie dostępny w holu wejściowym biura Spółdzielni (parter).
2. Wypełniony wniosek należy przekazać do UNIQA w najwygodniejszy dla Państwa sposób:
  - złożyć w siedzibie Spółdzielni przy ul. Mozarta 1, 02-732 Warszawa,
  - wysłać do Przedstawicielstwa UNIQA, 02-776 Warszawa, ul. Indiry Gandhi 27 lok. 101,
  - przesłać skan na adres mailowy: agnieszka.bucko@uniqa.com.pl

Przystępując do ubezpieczenia mieszkania ze składką płatną „przy czynszu”, otrzymają Państwo polisę potwierdzającą przystąpienie do ubezpieczenia, Ogólne Warunki Ubezpieczenia, na podstawie których umowa zostanie zawarta oraz – ze Spółdzielni Mieszkaniowej pisemną informację o wysokości opłaty za mieszkanie, uwzględniającą zadeklarowaną składkę za ubezpieczenie.

Ubezpieczenie zawierane jest na czas nieokreślony i na pisemny wniosek może zostać przerwane.

Kulturalne „V piętro”

Zmiany w Klubie Seniora

Zmiany zwykle bywają trudne. Przywiązujemy się do osób, które później odchodzą. z drugiej strony „zmiana” oznacza początek czegoś nowego.

W lutym stanowisko specjalisty do spraw społeczno-kulturalnych w Klubie Seniora „Służewiak” przejęła Pani Alicja Pietruszka. Tym samym pożegnaliśmy Pana Mirka Kłopotowskiego, który przez wiele lat tworzył z nami to miejsce. Seniorzy licznie przybyli na spotkanie z Panią Alicją i wysłuchali jej planów na nadchodzący czas w Klubie Seniora.

Alicja Pietruszka – aktorka – absolwentka Akademii Teatralnej w Warszawie oraz Escuela de arte dramático w Valladolid. Pracowała w teatrach w całej Polsce, między innymi w Teatrze Kameralnym w Bydgoszczy, Teatrze WARSawy, Teatrze Miejskim w Lesznie, Teatrze Maska w Rzeszowie i innych. Wykładowca w ACT STUDIO

AKTORSKIE. Prowadzi warsztaty teatralne z różnymi grupami społecznymi i wiekowymi.

Pani Alicja Pietruszka podczas prezentacji swoich zamierzeń związanych z prowadzeniem Klubu Seniora

UNIQA **Bezpieczne Mieszkanie**

**Sprawdź, w jakich sytuacjach
zapewni Ci ochronę ubezpieczenie
mieszkania ze składką
już od 15 zł miesięcznie.**

Oferta tylko dla mieszkańców
Spółdzielni Mieszkaniowej

Zalanie, pożar

w wyniku którego zniszczy się Twoje mieszkanie oraz znajdujące się w nim wyposażenie, np. meble, sprzęt, podłogi, odzież

Twoje dziecko

zarysuje samochód sąsiada lub stłucze okno w jego mieszkaniu

Włamanie

w wyniku którego stracisz wyposażenie mieszkania lub przedmioty typu biżuteria, sprzęt RTV, AGD, meble, odzież

Stłuczenie, pęknięcie

które spowoduje zniszczenie szklanych elementów wyposażenia mieszkania, np. płyty indukcyjnej, kabiny prysznicowej, lustra

Twój pies

podczas spaceru ugryzie przechodnia lub skoczy na niego i zniszczy mu ubranie

Przebiecie

gdy nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej spowoduje uszkodzenie Twojego sprzętu, np. telewizora, laptopa, lodówki

Awaria urządzeń i instalacji

w wyniku których dojdzie do zalania Twojego mieszkania lub mieszkania sąsiada

Kradzież

roweru z Twojej piwnicy

Rabunek

roweru, telefonu lub torebki poza miejscem ubezpieczenia

Niewyłączone żelazko

spowoduje pożar

Jak się ubezpieczyć?

Wypełnij wniosek, zanieś go do administracji Twojej spółdzielni lub przekaz przedstawicielowi UNIQA, opłacaj składki wraz z opłatami za mieszkanie i ciesz się ochroną.

**Informacji o ubezpieczeniu udzielą Państwu pracownicy UNIQA
pod numerami telefonów: 533 334 671, 22 859 72 48**

Z kulturą po sąsiedzku

Wiosna w Służewskim Domu Kultury

„Parasol dla przyrody” nawet jak nie pada

Wtorki z ekspertami i ekspertkami zblizają nas do rozumienia przyrody – odczuwanie empatii to naturalny efekt uboczny. W tym roku zajmujemy się gatunkami parasolowymi – organizmami, które oddziałują na inne gatunki flory, fauny i fungi (czyli świat grzybów), a nawet całych ekosystemów.

Z wiosennym zapałem ruszamy do *Wspólnego Ogrodu*. Jak zwykle prace będą odbywały się pod czujnym okiem ogrodniczek z Fundacji Alter Eko, dwa razy w tygodniu.

Pogoda mówi „wychodź z domu”

Będziemy korzystać z ciepłych dni nie tylko pracując w ogrodzie, czy podczas *Ptasich spacerów*. Na horyzoncie, w wiosenno-letnich okolicznościach czekają na nas rodzinne pikniki! Spotkamy się w Parku Dolinka Służewska w drugiej połowie maja. W planach prawdziwy maraton piknikowania. Przed nami majówka, *Matsuri - Piknik z Kulturą Japońską* no i oczywiście *Noc Świętojańska*, podczas której w tradycyjny sposób przywitamy okres urodzaju i dobrobytu.

A jeśli spacerujecie z dziećmi – koniecznie zajrzyjcie do

nowego Przewodnika po SDK dla dzieci i rodziców – *KOZIM OKIEM*. Przewodnik znajduje się na stronie internetowej SDK i jest pełen ciekawostek przyrodniczych, architektonicznych i pomysłów na zabawy z dziećmi.

Jeszcze więcej sztuki

W SDK spacerujemy nie tylko po parku. Zwiedzamy warszawskie galerie i muzea oraz poznajemy architekturę Warszawy. Podczas *Służewskich Spacerów ze Sztuką* gościmy w placówkach i instytucjach, jesteśmy oprowadzani przez profesjonalistki – historyczki sztuki i edukatorki.

Podczas wykładów *Moda i Sztuka* przyglądamy się kreacjom domów mody i czołowych projektantów. Dzięki wnikliwej prowadzącej – Monice Przytkowskiej nie tylko patrzymy, ale także widzimy skojarzenia i inspiracje modowe zawarte w nurtach sztuki.

Kinematografia dla młodych i starszych

Do repertuaru dołączył nowy cykl. Obok *Kina Kobiet* i *Niedzielnego Kina Dzieci* będzie to już trzeci, z programem kina niezależnego. Wyświetlanych pro-

dukcji nie zobaczycie w multiplexach, na dodatek każdy temat poruszany w poszczególnych filmach jest obracany na wszystkie strony podczas klubów dyskusyjnych.

dla dzieci i dorosłych. 22 i 23 kwietnia będzie można zdobyć kolejne kategorie i doskonalić się w tej pięknej konkurencji pod czujnym okiem Tomasza Pęsko.

Współzawodnictwo

Za nami **6. Dyktando nad Dolinką** współorganizowane przez Fundację Języka Polskiego i Urząd Dzielnicy Mokotów. Gratulujemy Magdalenie Weiss zdobycia I-go miejsca, a wszystkim uczestnikom i uczestniczkom dziękujemy za zmagania z polszczyzną.

Przed nami intensywny czas konkursów i festiwali: **Konkurs Wokalny w ramach Festiwalu Młodych Artystów Mokotowa MAM to!** oraz **Piąte Mokotowskie Senioralia – konkurs wokalny dla osób 50+**.

Fotografów i fotografki zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie **Fotograficzna Publikacja Roku**. Do 23 kwietnia 2023 r. czekamy na książki, w których fotografia zajmuje centralne miejsce – albumy, katalogi, książki teoretyczne i podręczniki oraz limitowane wydawnictwa wydane w 2022 roku. Laureatów poznamy podczas **Fotofestiwalu** w Łodzi.

Nie samą sztuką żyjemy – stajemy się coraz bardziej widoczni również na szachowej mapie Warszawy. Poza stałymi zajęciami organizowane są regularnie turnieje

Wagary

Wiosną trudno nie myśleć o wagarach. Jak wytrzymać w szkolnej klasie, gdy przyroda kusi? Odpowiedzią mogą być warsztaty plenerowe w Dolince! Zajęcia ogrodnicze, przy ulach oraz sensoryczne warsztaty **Okiem i skokiem** dla najmłodszych – to nowa propozycja dla szkół i przedszkoli.

Ewa Willmann
Dyrektorka Służewskiego Domu Kultury

ul. J. S. Bacha 15 w Warszawie
www.sdk.waw.pl

foto: materiały SDK

Szkoła Podstawowa nr 46 w Warszawie

Dlaczego warto być uczniem naszej szkoły?

Powodów jest kilka... Przede wszystkim panuje tu wyjątkowa atmosfera, uczymy się przez doświadczanie, mamy przyjazną kadrę nauczycielską na czele z Panią Dyrektorem Teresą Konstanciak.

Szczycimy się przyjaznym otoczeniem, bo należy tutaj podkreślić walory przyrodnicze, czyli przepiękne boisko w otoczeniu wspaniałej zieleni. Mieścimy się w dwóch budynkach: przy ulicy Wałbrzyskiej (widniejącym w ewidencji zabytków) i przy ulicy Podbiłęty, gdzie uczą się uczniowie klas IV-VIII. Szkoła podąża za potrzebami uczniów, mamy wielu specjalistów oraz terapeutów. Przy ulicy Podbiłęty jest sala terapeutyczna Integracji Sensorycznej. Powstała również Błękitna Sala, która służy do zajęć terapeutycznych, takich jak Trening Umiejętności Społecznych oraz zajęcia z psychologiem. Duży udział w powstaniu tych sal zawdzięczamy Radzie Rodziców. Jest to kolejny dowód na to, że w naszej szkole panuje miła atmosfera.

Rada ta wspiera inicjatywy szkolne uczniów i rodziców, za co serdecznie jej dziękujemy.

Na zajęciach chemii powstaje domowe SPA. Uczniowie wykonują eksperymenty, a sala chemiczna aż huczy pod czujnym okiem nauczyciela. Rada Rodziców również wspomogła tę inicjatywę.

Odbył się także konkurs „Mój pomysł na przestrzenny model atomu lub budowę cząsteczki związku chemicznego”.

Szczęśliwymi zdobywcami miejsc na podium zostali:

1. miejsce – Alicja z 8B,
2. miejsce – Andrzej z 8D,
3. miejsce – Oliwia z 8D.

Ponadto specjalne wyróżnienie zdobył Alex z 7A.

Wszystkim serdecznie gratulujemy!!!

Organizatorem konkursu była Pani Małgorzata Kozłowska.

Serdecznie dziękujemy Radzie Rodziców za ufundowanie nagród dla zwycięzców.

Siódmego marca 2023 roku odbył się Dzień Otwarty dla przyszłych uczniów.

Każda sala lekcyjna odkrywała nowe cuda... Zajęcia sportowe, plastyka, robotyka, chemiczne doświadczenia. DZIAŁO SIĘ 😊!

Laboratoria Przyszłości luty 2023 r. Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Celem tej inicjatywy jest wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

Photon Robot

Wszystkich uczniów SP 46 oraz przyszłych nowych uczniów zapraszamy 3.06.23 r. (sobota) na DZIEŃ RODZINY.

Będzie się działo! Rada Rodziców będzie nas wspierała w działaniu, a tymczasem zachęcamy do obserwowania na stronie Szkoły SP 46, Zakładka Rada Rodziców (Aktualności) co nowego w szkole 😊.

Droży Uczniowie,
mocno trzymam za Was kciuki podczas przyszłych egzaminów. Jesteście moją dumą!!!

Dyrektor Teresa Konstanciak

Sensorycznipl

Diagnoza i Terapia
Integracji Sensorycznej

TUŻ OBOK, PRZY SP 46, ul. Podbipięty 2

+ 48 721 718 802

Zajęcia TUS

**Od września: ART. THERAPY, TERAPIA RĘKI
oraz TRENING POSTAW RODZICIELSKICH**

Magdalena Ogar-Banaszek

*pedagog specjalny, nauczyciel, reduktor, terapeuta certyfikowany II stopnia,
terapeuta z zakresu terapii ręki*

Kiedy dziecko potrzebuje terapii z zakresu integracji sensorycznej?

Pierwsze objawy najczęściej pojawiają się już w przedszkolu. Bywają niezauważone lub ignorowane. Myślimy „wyrósnie z tego...”. Problem pojawia się ponownie, gdy dziecko pójdzie do szkoły. Pojawiają się trudności w skupieniu uwagi, trudności w uczeniu się oraz nadpobudliwość. Często takie „złe zachowanie” to odpowiedź organizmu - wołanie o pomoc.

Objawy dysfunkcji integracji sensorycznej najczęściej manifestują się:

- wzmożoną lub obniżoną wrażliwością na bodźce,
- niewłaściwym poziomem uwagi,
- obniżonym poziomem koordynacji ruchowej,
- opóźnionym rozwojem mowy,
- nieprawidłowym poziomem aktywności ruchowej,
- trudnościami w zachowaniu.

Co słyhać w Wypożyczalni nr 140 dla Dorosłych Młodzieży i Dzieci przy ul. Mozarta 1

Jak wiadomo biblioteka to nie tylko magazyn dla książek. Jest to obecnie wielofunkcyjna przestrzeń, w której realizowanych jest wiele różnorodnych działań począwszy od wypożyczania książek, poprzez zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów. w przestrzeni bibliotecznej organizowane są lekcje biblioteczne oraz spotkania autorskie dla grup zorganizowanych jak i dla osób indywidualnych.

Spotkanie ze Sławomirem Zygmuntem

Wypożyczalnia nr 140 dla Dorosłych, Młodzieży i Dzieci, znajdująca się na V piętrze przy ul. Mozarta 1, w różnorodny sposób zachęca czytelników do korzystania z przygotowanej oferty.

Spotkanie z Anną Onichimowską

Od początku istnienia placówki, nieustannie rozbudowujemy nasz księgozbiór, tak, aby każdy czytelnik mógł znaleźć dla siebie coś ciekawego. Od pewnego czasu, dla osób które mają problemy ze wzrokiem, wprowadziliśmy książki z dużym drukiem. Na specjalnie wydzielonej półce znalazły się pozycje wydawnictw: Oficyny Wydawniczej Silver, Wielkich Liter i wielu innych.

Książki z dużym drukiem

Dzięki oddanym głosom na projekt z Budżetu Obywatelskiego Warszawy „Cały Mokotów – zakup książek, audiobooków i gier dla Bibliotek Publicznych Mokotowa”, już od stycznia 2023 r. (co miesiąc) pojawiają się na półkach bibliotecznych nowości wydawnicze zarówno książkowe jak i audiobookowe. (www.bpmokotow.waw.pl/opac/novosci).

W ramach promocji czytelnictwa kontynuowana jest ogólnopolska akcja „Mała książka – wielki człowiek”, która zachęca rodziców do odwiedzania bibliotek oraz do codziennego czytania swoim dzieciom. Wypożyczalnia nr 140 wydaje pakiety startowe oraz Karty Małego Czytelnika.

W styczniu, po świątecznym spowolnieniu, zostały kontynuowane zajęcia „Biblioteka bez tajemnic”, podczas których dzieci z okolicznych przedszkoli poznawały pracę biblioteki, zasady uzyskania karty bibliotecznej oraz mają możliwość zapoznania się z księgozbiorem przeznaczonym dla najmłodszych.

Spotkanie z Łukaszem Wierzbickim

Do oferty dołączone zostały zajęcia dla grup zorganizowanych „W świecie baśni”, których celem jest rozwijanie zainteresowania dzieci baśniami. Podczas zajęć przedszkolaki słuchają wybranej baśni, rozwiązują zagadki o baśniowych bohaterach oraz wykonują zadania plastyczne dopasowane do treści baśni (układają baśniowe puzzle i kolorują korony).

Dużą popularnością wśród okolicznych szkół podstawowych cieszą się spotkania autorskie, organizowane w Wypożyczalni. Od stycznia gościliśmy w naszych progach autorów piszących dla dzieci i młodzieży: Łukasza Wierzbickiego, Ewę Chotomską oraz Annę Onichimowską.

Spotkanie z Agnieszką Dydycz

W naszej ofercie znalazły się również spotkania dla dorosłych. Wśród naszych gości znaleźli się: Alicja Patey-Grabowska, Sławomir Zygmunt i Agnieszka Dydycz.

Wart uwagi jest realizowany od października cykl rodzinnych warsztatów „Skąd pochodzimy, czyli jak stworzyć drzewo genealogiczne własne rodziny”. Warsztaty cieszą się dużym zainteresowaniem, a pozyskana wiedza pozwala na rozwiązywanie rodzinnych zagadek. Przed nami wiosna i wiele nowych ciekawych propozycji dla naszych czytelników. Zachęcamy do śledzenia strony internetowej oraz mediów społecznościowych Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Mokotów www.bpmokotow.waw.pl i www.facebook.com/bibliotekamokotow, gdzie umieszczane są wszystkie propozycje naszych działań. Również wszystkie informacje można uzyskać u bibliotekarek podczas wizyty na miejscu w Wypożyczalni.

Cieszymy się, że Wypożyczalnia nr 140 stała się ważnym miejscem na mapie Służewa, co może potwierdzić rekordowa ilość odwiedzin (151 osób) po dwutygodniowej nieobecności, spowodowanej rutynowym spisem inwentarza.

Hanna Rusiniak
Kierownik Wypożyczalni Nr 140

Sport na Służewie

OKS SŁUŻEW piłką stoi. Po wicemistrzostwie w ekstraklasie Ligowca, drużyna po bardzo wyczerpującym sezonie nie zapałała się na pudło w Lidze Zimowej. Przyczyniły się do tego praca, oraz w większości zawodników kontuzje, które wyeliminowały zespół z walki o najwyższe cele. Szkoda, ale jako beniaminek w pierwszym sezonie po awansie do ekstraklasy, drużyny po prostu nie wiedziały na co stać naszą ekipę. Następny sezon zawsze jest trudniejszy, ponieważ inne drużyny już wiedzą na co stać naszą ekipę i na mecze z naszymi zawodnikami wzmacniały się zawodnikami z innych drużyn lub, a były takie przypadki, zawodnikami spoza Ligowca. Ale zawodnicy również się mobilizowali, niestety, wyczerpująca jesień dała znać o sobie kontuzjami, które przetrzebiły zespół.

W lidze wiosennej drużyna OKS-1 zapała ostrą walkę o najwyższe cele w Lidze. Ale i tak nasi super strzelcy, Michał Śpiewak, Sebastian Lech, Kacper Kaszuba oraz Oleksander Zhurawets strzelają dużo goli w meczach. Lecz nie tylko sami napastnicy strzelają gole, również obrońcy i pomocnicy wpisują się na listę strzelców. Kamil Tarachanowicz, Jacek Miracki, Cezary Śledziak a także najmłodszy zawodnik w Ligowcu, Jasiu Almeida. Bramkarz OKS-1, Paweł Rosiński, został, decyzją organizatora ligi, wybrany do drużyny gwiazd. Jest to pierwszy taki sukces bramkarza OKS-u. Mamy nadzieję, że plaga kontuzji jest już poza drużyną i wszyscy cali oraz zdrowi przystąpią do gry w meczach pucharowych i w lidze wiosennej, a zwycięstwa będą na pewno. Starszych zawodników cieszy fakt, że aspirujący z OKS-2 zawodnicy dają sobie świet-

nie radę w pierwszej drużynie. Oprócz Jasia Almeidy, Jędrzeja Łącznińskiego i Kuby Kwaśniewskiego, w pierwszej drużynie zadebiutował lewonożny obrońca Tran The Phong. Popularny TOMEK miał bardzo dobry debiut z doświadczoną drużyną z ekstraklasy. Jeżeli młodzież dalej będzie się tak rozwijać, to o następców nie musimy się martwić. Dzisiejsi 13-14 latkowie, jak okrzepną w walce o punkty w Lidze, będą naprawdę wartościowymi zawodnikami w pierwszej drużynie.

OKS-1 grał w składzie: Paweł Rosiński – bramkarz, Oleksander Zhurawets, Kacper Kaszuba, Jakub Urban, Cezary Śledziak, Kamil Tarachanowicz, Michał Śpiewak, Witold Balicki – kpt., Łukasz Brzostowski, Sebastian Lech, Jan Almeida, Adam Sobczak, Jacek Miracki, Michał Dobiegała, oraz Tran The Phong – Tomek. Jest w tej drużynie duch i wola walki. Teraz wszyscy czekamy na mecze w lidze i w pucharach.

Nie tylko OKS-1 gra w lidze. Również młodsze drużyny grają w ligach. Co prawda ze zmiennym szczęściem, ale grają. Drużyna OKS-3, po bardzo trudnych meczach w Lidze Młodego Piłkarza na Ursynowie z drużynami z ligi mazowieckiej, zajęła miejsce tuż za podium. Najlepiej wypadły najmłodsze drużyny naszego Klubu, OKS-4 i 5. Po dwukrotnym wygraniu w cułkach, bez straty punktu, ligi w swojej kategorii wiekowej,

rocznik 2013/14, teraz drużyna wywalczyła 3 miejsce na podium. Tu super strzelcem okazał się Adam Pernach, który w ostatnich pięciu meczach strzelił 19 goli. Na tego super strzelca drużyna może liczyć także jako na bramkarza. Okazało się, że równie dobrze jak zdobywa gole, tak potrafi również

Jan Kupsz, jeden z najlepszych pomocników
Ligi Młodego Piłkarza

skutecznie zagrozić piłce drogę do własnej bramki. Drużyna zawsze może liczyć na niego i jego umiejętności. Popularny „Adańko”, jak jest zdrowy, to potrafi sam przesądzić o wyniku meczu. Jest po prostu nie do zatrzymania, chyba że zostanie sfaulowany. Innej możliwości jak uciekanie się do fauli, obrońcy rywali nie mają. Zastępował również nieobecnego z powodu choroby bramkarza, i co? Nie wpuścił ani jednego gola! Taki zawodnik to podpora drużyny i kapitan z prawdziwego zdarzenia. Może i miejsce w tabeli byłoby wyższe gdyby nie choroba kilku zawodników, a przede wszystkim absencją obrońców. Ale nie ma co gdybać, co by było gdyby. Tak się stało i się nie wróci. Porażka z Interem Łazy czy ze Sportingiem Warszawa jednym golem, ujmy nie przynosi, ale w rewanżu ze Sportingiem wygrana była ośmioma golami. Po tych dwóch porażkach i powrocie po chorobie obrońców, drużyna wróciła do swojej formy.

Adam Pernach „Adańko”
– niekwestionowany król
pola karnego, super strzelec L MP

Już w pełnym składzie nasi milusińscy nie dali żadnych szans rywalom, wygrywając wysoko pozostałe mecze. W jednym meczu super strzelec drużyny, ADAŃKO, strzelił 10 goli bramkarzowi rywali, co chyba nie zdarzyło się w kategorii wiekowej 2013/14. Ale nie tylko Adaś gra w tej drużynie, są również inni, są jeszcze Adaś Ruciński, Jasiu Kupsz, Filip Motak, Franiu Komorowski, czy Piotrek Janiszewski. To od nich trener ustala skład na mecz. Ma cały czas pełne zaufanie do tych młodych zawodników. Zresztą nie tylko do nich, obserwuje również pozostałych podczas treningów.

Ale od tych bardziej zaawansowanych piłkarsko wymaga dużo więcej, niż od pozostałych. Nikt nie jest skreślony z powodu mniejszych umiejętności piłkarskich. Wiadomo, że to są młodzi chłopcy i bardzo łatwo mogą się zniechęcić, jeśli nie będą mogli wykonać trudniejszych ćwiczeń. W tej grupie wiekowej trenują chłopcy z roczników od 2013 do 2016, więc nie można przesadzać z ćwiczeniami na treningach. Dla tych młodziutkich piłkarzy powinna to być przede wszystkim zabawa, na poważny sport mają czas, nie wiadomo zresztą ilu z nich będzie grało w piłkę w dorosłym życiu. Oby jak najwięcej. Drużyna grała w składzie: Adam Pernach – kpt., Jan Kupsz, Piotr Janiszewski, Adam Ruciński, Filip Motak, Franciszek Komorowski, Stanisław Orzeł, Artur Laskowski, Franciszek Winiarski, Przemysław Zakurzewski i Bartosz Zakurzewski – bramkarz.

Także siatkarze nie ustępują piłkarzom w zdobywaniu trofeów sportowych.

Po zajęciu drugiego miejsca w silnie obsadzonym turnieju w Legionowie, oraz grze w turnieju w miejscowości Dęba Wielkie, koło Mińska Mazowieckiego, nasza drużyna siatkarska została zaproszona do udziału w turnieju pod nazwą CHARYTATYWNY TURNIEJ SIATKÓWKI DLA UBOGICH RODZIN z UKRAINY i POLSKI, który odbył się w hali Camp4 na Ursynowie, przy ul. Krasnowolskiej 40. Nasza drużyna wygrała ten turniej, oddając rywalom tylko jednego seta. Tak grającą naszą drużynę chciałoby się oglądać w każdym meczu. Rywale próbowali, jak to się mówi, odgryzać się, ale niewiele mogli

tego dnia ugrać z bardzo dobrze dysponowaną drużyną OKS-u. Był to po prostu monolit nie do skruszenia. Co znaczy ciężka i solidna praca na treningach, było widać tego dnia na parkiecie. Ten turniej pokazał nie tylko siatkarzom, ale i piłkarzom jak powinno się podchodzić do treningów. Nie patrząc nikomu w pesel trzeba tylko pochwalić zawodników za taką postawę na parkiecie.

Filip Motak,
czołowy napastnik L MP

Piotr Janiszewski,
również skuteczny
napastnik L MP

W pokonanym polu drużyna OKS-u pozostawiła takie ekipy jak: Będzie lepiej, Silver Tape, Widły Grobowe, oraz Dream Team. Może nazwy tych drużyn nic nie mówią postronnym obserwatorom, ale to są znane drużyny nie tylko w Warszawie. Więc i sukces, mimo iż był to turniej charytatywny, ale w bardzo szczytny celu, jeszcze raz rozstawił nasze piękne Osiedle, oraz Klub OKS SŁUŻEW. Oby tak dalej, a będzie naprawdę dobrze. I nie jest ważne czy grają siatkarze, piłkarze, czy laury zdobywają inne osoby, ale to są mieszkańcy naszego Osiedla i z każdego ich sukcesu powinniśmy być dumni. Wniosek z tego prosty – **SPORT NA SŁUŻEWIE TRZYMA SIĘ MOCNO!**

Siatkarska drużyna wystąpiła w składzie: Justyna Nieśmiertelna, Jakub Karpowicz, Jacek Zieliński, Krzysztof Drapiński, Sławomir Osiak, Ronald Parzęcki, Sebastian Pasek, Łukasz Grzebień, oraz Maciej Zieliński.

Dede

Charytatywny Turniej Siatkówki dla ubogich rodzin z Ukrainy.
Od lewej Jakub Karpowicz, Krzysztof Drapiński,
Justyna Nieśmiertelna, Łukasz Grzebień, Sławomir Osiak,
Ronald Parzęcki, Maciej Zieliński, Jacek Zieliński, Sebastian Pasek

OKS SŁUŻEW ZAPRASZA

Zapraszamy wszystkie panie i wszystkich panów do trenowania siatkówki w naszym Klubie i przeżycia pięknej przygody sportowej. Zapraszamy również dziewczęta i chłopców z roczników 2013, a także młodszych, do trenowania i grania w naszym Klubie.

Będziecie mieli okazję trenować i grać na najlepszej w Polsce sztucznej nawierzchni – przyjdźcie i sprawdźcie sami.

+48 507 555 401

Czekamy na Was!

Świadectwa charakterystyki energetycznej – co warto wiedzieć? Nowe obowiązki właścicieli nieruchomości

Świadectwo charakterystyki energetycznej, zwane także Certyfikatem Energetycznym, jest dokumentem, który informuje o zużyciu energii w budynku na potrzeby ogrzewania, uzyskania ciepłej wody, klimatyzacji, wentylacji i oświetlenia pomieszczeń oraz o poziomie emisji CO₂. Jest to ważne narzędzie, które umożliwia oszacowanie kosztów eksploatacji budynku oraz poziomu jego efektywności energetycznej.

Od 2009 roku obowiązek posiadania takiego świadectwa bezwzględnie dotyczy nowo budowanych budynków, a przy transakcjach sprzedaży lokali mieszkalnych jest najczęściej pomijany ze względu na lukę pozwalającą stronom transakcji na rezygnację ze sporządzania owego dokumentu. Od 28 kwietnia 2023 roku właściciele nieruchomości mają jednak dodatkowe obowiązki związane z efektywnością energetyczną. Zgodnie z nowymi przepisami, właściciele nieruchomości będą zobowiązani do przedstawienia potencjalnym najemcom lub kupującym informacji o charakterystyce energetycznej lokalu/budynku. Potencjalny przyszły użytkownik nieruchomości będzie miał prawo do zapoznania się z owym dokumentem przed podjęciem decyzji o nabyciu nieruchomości. Jednym słowem, po zmianach przepisów, bez świadectwa charakterystyki energetycznej, nie sprzedamy ani nie wynajmiemy domu lub mieszkania.

Nowelizacja ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane – wprowadza bowiem następujące przepisy: „Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lo-

katorskie prawo do lokalu mieszkalnego, przekazują odpowiednio nabywcy albo najemcy:

- świadectwo charakterystyki energetycznej – przy sporządzeniu aktu notarialnego umowy zbycia prawa własności albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej – przy zawarciu umowy najmu.”

Sporządzić świadectwo może osoba wpisana do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, prowadzonego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Należy pamiętać, że certyfikat energetyczny jest ważny przez 10 lat od daty jego wydania. W przypadku dokonania przez właściciela budynku istotnych zmian w budynku lub w jego instalacjach, które mogą mieć wpływ na jego charakterystykę energetyczną, konieczne może być uzyskanie nowego świadectwa.

Zlecając sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej właściciel lokalu będzie musiał przedłożyć audytorowi szereg danych technicznych dotyczących budynku i lokalu. Dane te uzyska od zarządcy lub właściciela budynku w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia stosownego wniosku.

Podsumowując, od 28 kwietnia br.:

- świadectwo charakterystyki energetycznej obowiązkowe przy sprzedaży lub wynajmie nieruchomości,
- ważność świadectwa: 10 lat,
- dane techniczne niezbędne do wykonania świadectwa uzyskasz od zarządcy/właściciela budynku,

W naszej Spółdzielni dane potrzebne do sporządzenia charakterystyki energetycznej można otrzymać w Dziale Techniczno-Eksploatacyjnym

tel.: +48 22 543 92 27,

lub mail: dzial_techiczny@smsnd.pl

Pamiętaj! Wybór audytora, przygotowanie danych do sporządzenie świadectwa oraz uzyskanie dokumentu do proces wymagający czasu. Nie odkładaj go na ostatnią chwilę.

Katarzyna Kałaska-Jaroszyńska
Kierownik Działu Techniczno-Eksploatacyjnego

Bezpieczny rower

Wraz z rozpoczętym sezonem na jednoślady wzrosła liczba kradzieży rowerów. Warszawa znajduje się niestety w niechlubnej czołówce statystyk przedstawiających skalę kradzieży „dwóch kółek”. Wynika to nie tylko z mnogości nabywanych drogich jednośladów przez mieszkańców stolicy, ale również z niewłaściwego zabezpieczenia ich przez właścicieli. Rowery kradzione są najczęściej z parkingów dla jednośladów, klatek schodowych, balkonów, piwnic i garaży, ale także spod sklepów czy innych miejsc publicznych, gdzie pozostawiane są na chwilę bez nadzoru. Mniej powszechne są włamania do zamkniętych pomieszczeń takich jak komórki lokatorskie bądź wózkownie w budynkach.

Jak zabezpieczyć rower przed kradzieżą

Podstawą zniechęcenia złodziei przed podjęciem próby kradzieży jest odpowiednie zabezpieczenie jednoślada. Oczywistym jest, że nie można całkowicie ustrzec się przed

kradzieżą rowerem, jednak można zastosować się do kilku zasad zmniejszających ryzyko utraty naszego mienia.

O ile jest to możliwe, należy przechowywać rower w zamkniętym pomieszczeniu, tak aby nie był widoczny dla osób postronnych. Jeżeli dysponujemy komórką lokatorską lub w budynku znajduje

się specjalnie przeznaczone pomieszczenie dla rowerów, to skorzystajmy z nich. Jeżeli nie dysponujemy taką przestrzenią, to warto zastanowić się nad wygospodarowaniem miejsca na rower w mieszkaniu.

Nie zaleca się natomiast pozostawiania jednoślada na niskim balkonie, klatce schodowej, czy w ogólnodostępnym garażu, nawet jeśli są one objęte monitoringiem wizyjnym. Zdawać by się mogło, że są to miejsca bezpieczne, a kamery odstraszą potencjalnych złodziei. Nic bardziej mylnego. Dla zdeterminowanego i doświadczonego złodzieja dostanie się do nich nie stanowi problemu, a odpowiedni kamuflaż przestępcy utrudni jego schwytanie.

Jeżeli nie mamy innego wyjścia, to z roweru zdejmijmy dodatkowe wyposażenie np. licznik czy inne wartościowe akcesoria i zostawmy prawidłowo zabezpieczony rower w miejscu dobrze widocznym i oświetlonym. Rower zawsze trzeba przypinać do stałego i solidnego elementu miejskiej przestrzeni, najlepiej grubym łańcuchem lub blokadą typu U-lock. Zabezpieczenie należy mocować na ramie, a nie do koła lub siodła, które bardzo łatwo można zdemontować. Im więcej czasu zajmie pokonanie naszych zabezpieczeń, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że jednoślad zostanie skradziony. W przypadku rowerów o znacznej wartości można skorzystać ponadto z ubezpieczenia od kradzieży.

Jak odzyskać skradziony rower

Najważniejsze jest, aby po stwierdzeniu kradzieży roweru, udać się jak najszybciej do najbliższej jednostki Policji i tam dokonać zgłoszenia. Po przyjęciu zawiadomienia przez policję można również złożyć wniosek o zabezpieczenie nagrań z monitoringu SM „Służew nad Dolinką”, które następnie wydane zostaną na żądanie uprawnionym podmiotom. Policja coraz częściej odzyskuje skradzione jednoślady, dlatego nie powinno się rezygnować z możliwości powiadomienia tego organu o kradzieży.

Wniosek o zabezpieczenie nagrań z monitoringu można składać w kancelarii SM „Służew nad Dolinką” przy ul. Mozarta 1, przesłać pocztą lub mejlowo na adres: sekretariat@smsnd.pl. Wzór wniosku dostępny jest na stronie: www.smsnd.pl/o-spoldzielni/bezpieczny-sluzew/.

Skradzione rowery często wystawiane są na sprzedaż na lokalnych i ogólnopolskich portalach ogłoszeniowych i aukcyjnych, dlatego po kradzieży warto śledzić te miejsca. Publikacja zdjęć skradzionego roweru w mediach społecznościowych także może pomóc go odzyskać.

Zanim jednak dojdzie do kradzieży roweru, należy go sfotografować, uwzględniając jego charakterystyczne części oraz znaki szczególne. Poza tym można oznakować ramę roweru np. pisakiem widocznym w ultrafiolecie. Dodatkowo rower można wyposażyć w mały lokalizator GPS lub Bluetooth, ukryty np. w sztycy siodła, ramie czy lampce rowerowej. Ważne jest również, aby zachować dowód zakupu roweru i jego kartę gwarancyjną z numerami ramy. Wszystko to zwiększy szansę na odnalezienie utraconego jednoślada.

PAMIĘTAJ! Kradzież roweru jest przestępstwem zagrożonym karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. W przypadku, jeżeli jego wartość nie przekracza 500 złotych, sprawca podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Wymiar kary zależy więc od klasyfikacji czynu i wartości roweru na dzień kradzieży.

Jak mówi stare przysłowie „okazja czyni złodzieja...”, dlatego opłaca się zabezpieczać rower i nie zostawiać go bez nadzoru. W końcu nikt tak dobrze nie zadba o bezpieczeństwo naszego mienia, jak my sami.

28.05.2023 r.

Zapraszamy na XXII Jarmark św. Dominika na Służewie, który odbędzie się w niedzielę, 28 maja na placu przy klasztorze OO. Dominikanów (przy ul. Dominikańskiej 2).

Co czeka w tym roku na przybyłych parafian i sympatyków Jarmarku?

Przez cały dzień na scenie będą odbywać się występy i pokazy lokalnych grup tanecznych i muzycznych. Wystąpią między innymi Bracia Nowicjusze i DA Studnia. Natomiast wieczorem zabrzmia przeboje zespołu **BRATHANKI**. Mamy nadzieję, że ta folkowa muzyka porwie do tańca niejednego gościa.

Wyjątkowe skarby będą do zdobycia na Wencie. Z kolei w studniowym Antykwariacie, będzie można znaleźć książki z możliwie każdej kategorii – od poezji, przez bajki, po książki naukowe i powieści. Bogatą ofertą kusić będą stoiska przygotowane przez wystawców. Warto także wziąć udział w Fanterii. Dzieci zapraszamy do Strefy Dziecka, gdzie animatorzy zapewnią najmłodszym wiele rozrywek, a starsi będą mogli w tym czasie odpocząć w Strefie Relaksu. W dniu Jarmarku otwarty będzie ogród dominikański – idealne miejsce na spacer i spędzenie niedzieli w rodzinnym gronie. Nie zabraknie pysznego jedzenia, w tym tradycyjnego klasztorowego bigosu, kiełbasek, gofrów, ciasta oraz zdrowych, orzeźwiających koktajli.

Zapraszamy do wspólnego spędzenia na Służewie ostatniej majowej niedzieli, w ciepłej, rodzinnej atmosferze.

Szczegóły można znaleźć na stronie internetowej:

<https://jarmark.sluzew.dominikanie.pl/>

lub na Facebooku:

<https://www.facebook.com/Dominikanie.Sluzew.>

★★★

Zachęcamy do włączenia się w organizację Jarmarku. Prosimy przynosić na furtę Klasztoru rzeczy przeznaczone na Wentę (ubrania, gry, zabawki, sprzęt sportowy lub inne ciekawe rzeczy), książki do Antykwariatu oraz płyty winylowe. Zbiórkę prowadzimy od 17 kwietnia br.

Zdjęcia: Rafał Trocki

Odszedł od nas

Janusz Połec
(1939-2023)

Ze smutkiem informujemy, że 9 kwietnia br., w wieku 84 lat, zmarł **Janusz Bronisław Połec**. Z wykształcenia inżynier, absolwent wydziału lotnictwa Politechniki Warszawskiej. Miał długą serię sukcesów w brydżu sportowym, był klasyfikowany przez Polski Związek Brydża Sportowego jako Arcymistrz Międzynarodowy.

Przez wiele lat działał także w dziennikarstwie: pełnił funkcję redaktora naczelnego ursynowskiego tygodnika „Nasza Metropolia”, wcześniej udzielał się w tygodniku „Pasma”.

Był jednym z najaktywniejszych społecznie mieszkańców Ursynowa i głównym inicjatorem założenia Ursynowsko-Natolińskiego Towarzystwa Sportowego. Należał również do zarządu Ursynowsko-Natolińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. Poza tym dał się poznać jako zarówno ursynowski, jak i stołeczny radny.

Zostawił po sobie trwały ślad również na naszym Osiedlu, pełniąc przez wiele lat funkcję redaktora naczelnego Magazynu „Nad Dolinką”.

Cześć Jego pamięci.

Zarząd Spółdzielni „Służew nad Dolinką i redakcja Magazynu „NAD DOLINKĄ”

MALARSTWO I POEZJA Maria Wollenberg-Kluza i Zbigniew Jerzyna

1.05 - 19.05.2023 / Wystawa

9.05.2023 g.18 / Uroczyste spotkanie

w 85. rocznicę urodzin poety Zbigniewa Jerzyna

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Służew nad Dolinką” i Służewski Dom Kultury, zapraszają do odwiedzenia wystawy malarstwa Marii Wollenberg-Kluza oraz na uroczyste wieczór, podczas którego zostaną zaprezentowane wiersze Zbigniewa Jerzyna, powstałe do obrazów podczas trwającej wiele lat przyjaźni malarki i poety.

Wiersze przeczyta aktorka Alicja Pietruszka.

Po wydarzeniu zapraszamy na spotkanie i poczęstunek do Galerii SDK „Przy kozach”

Zbigniew Jerzyna
Wyznanie malarki

To światło mnie olśniło za – Rzymską Bramą
Jeszcze w Puławach.
Dzisiaj światło dzieciństwa obrosło mi w cienie.
Jakby kamienny las zastonił słońce.
Maluję – i jakbym karczowała ten kamienny las.
Wierzę – po drugiej stronie jest blask niezmacony.
Wstaję rano i mieszam farby z niepokojem.
Na szarym płótnie, w samotnym pejzażu
Z ciężaru puski uwalniam przestrzenie –
dla spraw człowieczych.

październik, 1983 r.

Wiersz do katalogu do wystawy „Impresje hiszpańskie”

wstęp wolny

sala widowiskowa i Galeria SDK „Przy Kozach”
Służewski Dom Kultury
w Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy
ul. J. S. Bacha 15 w Warszawie
www.sdk.waw.pl

Kulturalne „V piętro”

Dzień Kobiet w naszej Spółdzielni

Jak co roku, w naszej Spółdzielni nie mogło zabraknąć celebracji tak ważnego dnia jak 8 Marca.

Oprócz występu teatru *Między Słowami* ze spektaklem „Napoleonka”, tego dnia pojawiły się także inne niespodzianki.

Pan Prezes Grzegorz Jakubiec postanowił, wraz z życzeniami, zgodnie z tradycją, obdarować Panie goździkami – wręczając je osobiście.

Drogie Panie, życzymy Wam dużo radości, optymizmu, zdrowia i miłości. Zawsze. Nie tylko w Dzień Kobiet.

Wielkanocne spotkanie

3 kwietnia 2023 r. w Spółdzielni Mieszkaniowej Służew nad Dolinką zagościł świąteczny nastrój. Członkowie Klubu Seniora oraz zaproszeni goście, kontynuując tradycję, spotkali się kolejny raz, aby życzyć sobie „Wesołych Świąt”. Święta Wielkiej Nocy to czas ODRODZENIA. Nie bez powodu łączą się one z nadejściem wiosny: **„Gdzie kwitnie kwiat – musi być wiosna, a gdzie jest wiosna – wszystko wkrótce zakwitnie”.** (Friedrich Rückert)

Nasze serca tego dnia rozkwitły otrzymując tak wiele życzeń...

Ten dzień uświetnił występ śpiewaczki operowej, Pani Dagmary Gabryjelskiej, oraz życzenia złożone przez Zarząd Spółdzielni i Członków Rady Nadzorczej, a także Proboszcza naszej Parafii. z pewnością to wydarzenie zagości w naszych sercach na dłużej.

Najlepszy nauczyciel w życiu

Na początku roku szkolnego nauczycielka klasy szóstej stanęła przed swoimi byłymi piątklasistami. Spojrzała na nich i powiedziała, że lubi je wszystkie jednakowo i cieszy się, że je widzi. To było wielkie kłamstwo, ponieważ w jednej z ławek siedział skulony chłopak, którego nauczycielka nie lubiła.

Poznała go, tak jak wszystkich uczniów, w zeszłym roku szkolnym. Już wtedy zauważyła, że nie bawił się z kolegami z klasy, ubrany był w brudne ubrania i pachniał, jakby nigdy się nie mył. Z czasem stosunek nauczycielki do tego ucznia pogorszył się.

Pewnego razu dyrektor szkoły poprosił o przeanalizowanie cech wszystkich uczniów od początku ich nauki w szkole. Nauczycielka odłożyła sprawę nielubianego ucznia na koniec. Kiedy dotarła do niego i niechętnie zaczęła analizować jego cechy, była oszołomiona.

Nauczyciel, który prowadził chłopca w pierwszej klasie, napisał: „*To wspaniałe dziecko z promiennym uśmiechem. Odrabia lekcje czysto i schludnie.*”

Nauczyciel z drugiej klasy napisał o nim tak: „*To doskonały uczeń, ceniony przez swoich towarzyszy, ale ma problemy w rodzinie: jego matka ma nieuleczalną chorobę, a jego życie pochłonięte jest myślą o walce ze śmiercią.*”

Nauczyciel z trzeciej klasy napisał: „*Śmierć matki uderzyła go bardzo mocno. On stara się jak może, ale jego ojciec nim się nie interesuje. Jeśli mu nie pomożemy, może to mieć wpływ na jego naukę.*”

Nauczyciel z czwartej klasy napisał: „*Chłopiec nie jest zainteresowany nauką, nie ma prawie żadnych przyjaciół i często zasypia w klasie.*”

Po przeczytaniu tych charakterystyk, nauczycielka bardzo się zawstydziała. Czowała się jeszcze gorzej, gdy w Sylwestra wszyscy uczniowie przynieśli jej prezenty zawinięte w błyszczący papier z kokardkami. Od nielubianego ucznia prezent dla niej owinięty był w szorstki brązowy papier. Niektóre dzieci zaczęły się śmiać, gdy nauczycielka wyjęła bransoletkę z kilkoma brązowymi kamieniami i niepełną buteleczkę perfum. Nauczycielka stłumiła śmiech w klasie mówiąc:

– Co za piękna bransoletka! – otworzyła buteleczkę i rozpyliła trochę perfum na nadgarstek.

Tego dnia chłopiec został w klasie po lekcjach, podszedł do nauczycielki i powiedział:

– Dzisiaj pani pachnie, jak pachniała moja matka.

Kiedy odszedł, nauczycielka płakała przez długi czas. Od tego dnia zaczęła uczyć dzieci dobrych zasad i współczucia, a niekochany uczeń zaczął wracać do życia. Pod koniec roku szkolnego stał się jednym z najlepszych uczniów, a nauczycielka zaczęła go doceniać i lubić.

Rok później, kiedy już pracowała z innymi uczniami, znalazła pod drzwiami klasy notatkę, w której chłopiec napisał, że była najlepszą ze wszystkich nauczycieli, jakich kiedykolwiek

miał. Minęło pięć lat, zanim otrzymała kolejny list od tego ucznia. Napisał, że ukończył szkołę średnią, zajął trzecie miejsce w klasie i nadal uważa, że nie miał lepszego nauczyciela. Po następnych czterech latach otrzymała kolejny list, w którym jej ten były uczeń napisał, że pomimo wszystkich trudności, wkrótce ukończy uniwersytet z najlepszymi ocenami i potwierdził, że nadal jest najlepszą nauczycielką, jaką kiedykolwiek miał. Cztery lata później nadszedł kolejny list. Tym razem

napisał, że po ukończeniu studiów postanowił podnieść poziom swojej wiedzy. Teraz przed jego imieniem i nazwiskiem będzie słowo lekarz. W tym liście także wspomniał, że była najlepszą ze wszystkich nauczycieli, jakich miał w swoim życiu.

Czas mijał. W jednym ze swoich następnych listów napisał, że jego ojciec zmarł dwa lata temu; że spotkał miłość swojego życia i zamierzają się pobrać. Zapytał, czy nie odmówi zajęcia na jego weselu miejsca, w którym zwykle siedzi matka pana młodego. Oczywiście nauczycielka się zgodziła. W dniu ślubu byłego ucznia włożyła tę samą bransoletkę z brakującymi kamieniami i kupiła takie same perfumy, które przypominały zapach perfum jakie używała jego matka, a gdy się spotkali i objęli, poczuł ten zapach.

– Dziękuję pani za wiarę we mnie, dziękuję za to, że pani sprawiła, iż znam teraz swoją wartość oraz za to, że nauczyłem się wierzyć w siebie, że dzisiaj potrafię odróżnić dobro od zła.

Nauczycielka odpowiedziała ze łzami w oczach:

– Mylisz się, to ty mnie dużo nauczyłeś. Nie wiedziałam jak uczyć, dopóki cię nie poznałam...

Tekst zaczerpnięty z portalu Facebook

Kulturalne „V piętro”

Spotkanie z Teatro-Kabaretem „Impro”

23 marca, w Klubie Seniora „Służewiak” mogliśmy usłyszeć dużo śmiechu. a to wszystko za sprawą Grupy „Impro”, która zagościła na deskach naszej sceny. Kto jeszcze nie miał szansy na spotkanie z taką formą improwizacji teatralnej, mógł doświadczyć tworzenia skeczy na żywo. Bez wcześniejszego przygotowania. Publiczność sama wybierała miejsce akcji, czasem także temat sceny, a aktorzy „Impro” sprawnie tkali z tych sugestii fabularną historię. Niektórzy seniorzy sami nabrali ochoty, aby zmierzyć się z taką formą improwizacji. Kto wie, może niebawem i w naszym Klubie Seniora zorganizujemy warsztaty IMPROWIZACJI!

Papiernik

OFERUJEMY

- artykuły okazjonalne
- kolorowanki i wydrapywanki dla dzieci i dorosłych
- książeczki dla dzieci
- balony z helem
- artykuły artystyczne
- artykuły do decoupage
- kalendarze

- artykuły papirnicze
- artykuły szkolne
- artykuły biurowe
- artykuły kreatywne
- artykuły dekoracyjne
- artykuły urodzinowe
- gry planszowe
- puzzle

ul. Sonaty 5
02-744 Warszawa

ZAPRASZAMY!

Działania energooszczędne w naszej Spółdzielni

Na przestrzeni ostatnich miesięcy jesteśmy świadkami dynamicznego wzrostu cen we wszystkich sektorach gospodarczych. Przyczyną takiej sytuacji można upatrywać we wzroście wynagrodzenia minimalnego, podwyżce cen paliwa, gazu, energii elektrycznej i ciepłej oraz w zmianach w polityce gospodarczej a także wojnie w Ukrainie, destabilizującej sytuację polityczną i gospodarczą w regionie.

Wzrost cen ma bardzo duży wpływ na nasze codzienne życie. Wyższe ceny często skłaniają nas do zmiany nawyków zakupowych lub rezygnacji z niektórych dóbr i usług. Sytuacja gospodarcza w kraju ma również bezpośrednie przełożenie na koszty utrzymania nieruchomości, w tym wysokość miesięcznych opłaty uiszczanych do Spółdzielni.

Analizując strukturę opłat w naszej Spółdzielni za lokal o powierzchni ok. 50 m², zamieszkały przez dwie osoby, można dostrzec jak wielki udział w kosztach, bo aż 40%, stanowi podgrzanie wody oraz centralne ogrzewanie, czyli energia ciepła.

Pomimo rozwiązań wprowadzonych przez rząd, mających na celu ograniczenie wzrostu cen za GJ, koszty energii ciepłej ponoszone przez mieszkańców stale rosną.

Spółdzielnia wychodząc naprzeciw trudnej sytuacji wielu gospodarstw domowych oraz dostrzegając, że wprowadzone przez rząd rekompensaty dla odbiorców zbiorowych – mieszkańców budynków wielorodzinnych – są nieadekwatne do wysokości ciągłych podwyżek, w kooperacji z Instytutem Gospodarki Nieruchomościami oraz z Zarządcami nieruchomości i Spółdzielniami Mieszkaniowymi z całej Polski przygotowała petycję kierowaną do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o uchwalenie rekompensaty za bieżący sezon grzewczy w wysokości jednego tysiąca złotych na lokal mieszkalny. Petycję poparło łącznie 1982 użytkowników lokali mieszkalnych naszego Osiedla.

Jednak takie działania to tylko chwilowe złagodzenie skutków podwyżek, dlatego też Zarząd Spółdzielni od kilku lat prowadzi działalność remontową w taki sposób, aby realizowane przedsięwzięcia budowlane przynosiły realne oszczędności na ciepło. Do takich działań należą między innymi: uzupełnienie izolacji stropodachów granulatem celulozowym, wymiana zaworów termostatycznych na instalacji ciepłej wody użytkowej wraz z izolacją poziomów, wymiana zaworów podpionowych na instalacji centralnego ogrzewania, częściowa wymiana zaworów termostatycznych przy grzejnikach lokalowych, kompleksowa wymiana instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej a także docieplanie ścian szczytowych budynków, które w poprzednich latach nie zostały objęte remontem.

Powyższe inwestycje są niezwykle ważne w procesie ograniczania zużycia energii ciepłej. Należy jednak podkreślić, że nie bez znaczenia pozostają zachowania mieszkańców, którzy również mogą mieć realny wpływ na zużycie ciepła w budynku, co bezpośrednio przełoży się na wysokość opłat. Dlatego też Zarząd Spółdzielni przeprowadził szereg analiz, na podstawie których postanowił o montażu elektronicznych podzielników kosztów ciepła na grzejnikach w lokalach 41 budynków mieszkalnych. Podzielniki kosztów ciepła będą montowane na grzejnikach w lokalach mieszkalnych i użytkowych z wyłączeniem łazienek oraz kuchni. Przewidywany termin realizacji tego przedsięwzięcia, to lata 2023-2024. Liczymy, że wprowadzenie nowego

systemu rozliczenia kosztów ciepła spowoduje wzrost odpowiedzialności mieszkańców za ciepło zużywane na potrzeby ogrzania lokalu.

Kolejnym krokiem mającym uchronić mieszkańców przed drastycznymi podwyżkami, są plany montażu instalacji fotowoltaicznych na dachach budynków mieszkalnych. Analizując sytuację na Towarowej Gieldzie Energii należy spodziewać się, że zagwarantowana kontraktem terminowym cena za kWh, obowiązująca Spółdzielnię do

31.12.2023 r., w roku 2024 wzrośnie o co najmniej 40%. Uruchomiony w lutym 2023 roku program Granty OZE pozwoli natomiast Spółdzielni na otrzymanie dotacji w wysokości 50% wartości inwestycji w odnawialne źródła energii. Aktualnie Spółdzielnia przeprowadza analizy w celu określenia zapotrzebowania poszczególnych nieruchomości na energię elektryczną oraz oszacowania kosztów modernizacji niezbędnych do montażu instalacji fotowoltaicznych. Szczegółowe przygotowanie inwestycji pozwoli na złożenie kompletnych wniosków o uzyskanie dofinansowania.

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Służew nad Dolinką” od lat kładzie duży nacisk na komunikację z mieszkańcami, która skutkuje trafionymi inwestycjami, odpowiadającymi potrzebom mieszkańców Osiedla. Dlatego też w celu zbadania postaw mieszkańców w zakresie korzystania z energii, potrzeb oraz oczekiwań co do przyszłych inwestycji energetycznych, Spółdzielnia podjęła współpracę z Instytutem Badań Strukturalnych, w wyniku której zostanie przeprowadzona ankieta. Liczymy, że ankieta wypełniona przez mieszkańców da szerszą perspektywę oraz wskazówki przy podejmowaniu decyzji o zakresie dalszych działań inwestycyjnych. Ankiety planujemy przeprowadzić wśród mieszkańców w maju br., o czym będziemy informowali za pomocą systemu EDIS, aplikacji Facebook oraz stosownych ogłoszeń.

Katarzyna Kałaska-Jaroszyńska
Kierownik Działu Techniczno-Eksploatacyjnego

Kulturalne „V piętro”

Tak bawili się Seniorzy na Balu Ostatkowym

Są rzeczy, które trzeba celebrować!

16 lutego br. w Klubie Seniora „Służewiak” odbył się Bal Ostatkowy. Przy dźwiękach muzyki zespołu „Bonanza” każdy z przybyłych bawił się jakby jutro nie było...

Nie możemy doczekać się kolejnej okazji do świętowania.

W pożółkłych gazetach z dawnych czasów (wspomnienie)

Jeszcze czasem czytamy dzienniki, tygodniki, miesięczniki lub magazyny specjalistyczne, ale czy po przeczytaniu zostawiamy coś na pamiątkę? Nie, bo dziś gromadzenie zadrukowanego papieru rzadko ma sens. Szkoły nie są zainteresowane uczniowskimi zbiórkami makulatury, a „odrębna instytucja” skupu surowców wtórnych też w zaniku. Ilość różnego typu papieru, jaki gromadzimy w naszych osiedlowych śmietnikach potwierdza; raczej nie zbieramy gazet! W dobie Internetu nie ma potrzeby zostawiania czasopism z ubiegłego i obecnego wieku. Kto zechce zachować prasę na pamiątkę by po latach spatynował ją... czas? Nikt, taki mamy dziś czas!

Przeglądam ostrożnie pożółkłe i bardzo kruche strony dziewiętnastowiecznej gazety „Tygodnik Ilustrowany” tom XII Serya czwarta № 265 1888. Gazeta – z racji wielkości nazywana w moim dzieciństwie Wielką Księgą – zajmowała mi czas, gdy siedziałam sama w domu. Do dziś pamiętam „Wędrówki Childe Harolda” George G. Byrona w tłumaczeniu Adama Mickiewicza. Tym wierszem – razem z ilustracją – w 1888 roku Redakcja uhonorowała angielskiego poetę w 100 rocznicę jego urodzin. (1788-1824).

Może warto zainteresować Czytelników o czym i jak pisano w XIX wieku?

Tygodnik był podzielony tematycznie. Można poczytać m.in. o: (...) „Życiorysach i portretach ułożonych alfabetycznie, a innych przedmiotach porządkiem paginacji”. O takich postaciach jak: Rostrowski Stanisław, Rzewuski Walery, czy Bełza Józef, autor znanego wiersza o małym Polaku i małej Polce. Redaktorzy i współpracownicy gazety zwiedzając ciekawe miejscowości, kościoły, zamki, gmachy oraz zabytki przeszłości, po powrocie „z terenu” prezentowali Czytelnikom doznane wrażenia. Gdy ktoś pojechał do Paryża w czasie budowy wieży Eiffla napisał o „Wystawie paryskiej”, inny, gdy wrócił od górników ze Śląska dał tekst: „W Dąbrowie Górniczej”, lub do Teatru w Łodzi i Wiednia by też o tym poinformować. Niejaki S.W. w artykule: „O Nowym teatrze dworskim” napisał: (...) „Wiedeń 15-go października. Krótko, ale w największym pośpiechu, wywiązuję się z mojego obowiązku sprawozdawcy, aby Tygodnik mógł mieć relację naocznego świadka z tej wspaniałej uroczystości, jaką w dniu wczorajszym obchodził Wiedeń przy otwarciu Nowego Burgu, nowej i prawdziwej świątyni Talii i Melpomeny w stolicy nad Dunajem”.

W Tygodniku zamieszczali swoje teksty: Adolf Dygasiński, Maria Rodziewiczówna i wielu innych, nierzadko pod pseudonimami. Jest w tej dziewiętnastowiecznej gazecie zapowiedź najnowszego utworu Henryka Sienkiewicza „Ta trzecia” (cyt: z możliwością prenumeraty lub nabycia w całości u Gebethnera i Wolffa - Księgarnia, skład nut i fortepianów),

Maria Konopnicka prezentowała własną i tłumaczoną poezję (w tym z Heinego: „Rycerz Olaf” i „Serafina”), a Kazimierz Przerwa Tetmajer wiersz: „Potęga miłości”. Wiele artykułów – poza tekstami – posiadało ciekawe ilustracje „tematyczne”. Redaktor naczelny dr Wolff wiedział, że wielkie nazwiska zawsze działały na wyobraźnię czytelnika, zachęcając do... kupowania kolejnego tygodnika!

O twórczości Elizy Orzeszkowej jako nowelistki pisał Józef Kotarbiński, Adam Nowicki zadawał czytelnikom pytanie: „-co o Korzeniowskim?”, a Leopold Meyer informował o poszukiwaniach wizerunków Adama Mickiewicza nie tylko w Polsce.

Ważną część stanowiły ciekawe artykuły w cyklu: „Studia historyczne, literackie, przeglądy piśmiennicze i artykuły bieżące”. Autorzy zapoznawali zainteresowanych z różnymi tematami. Godne przytoczenia są tytuły: „System socjologii”, „Socjalizm państwowy w Niemczech”, „Piąty zjazd lekarzy i przyrodników we Lwowie”, „Darma czy płatna edukacja?”, „Zaćmienie słońca na księżycu” czy tekst p.n.: „Jan Heweliusz - astronom polski”.

Każda strona tytułowa „Tygodnika Ilustrowanego” (poza nagłówkiem) miała inną szatę graficzną.

W 1888 roku Redakcja zamieściła prace znanych malarzy w tym: obraz Jana Matejki „Wianki” (ryt. K. Pomiana), akwarele J. Fałata, i M.E. Andriollego, rysunki Stanisława Witkiewicza, Władysława Podkowińskiego, Józefa Brandta i Aleksandra

Gieryskiego. w „moim” numerze (Tom XII Serya czwarta № 265) bardzo sugestywnie przedstawiono „Męczeństwo św. Szczepana”, podobnie twarz Chrystusa z obrazu Leonarda da Vinci z fresku Fracassini’ego w kościele św. Wawrzyńca w Rzymie. Ciekawy artykuł dotyczący działalności Towarzystwa Sztuk Pięknych informował Czytelników o wystawie w salonie Krywulta gdzie przedstawiono trzy projekty artystyczne dot. konkursu na pomnik Adama Mickiewicza (projekt Cypriana Godebskiego, Teodora Rygiera i prof. W. Gadomskiego).

Pamiętając, że w tym czasie obowiązywała cenzura (patrz stopka redakcyjna), było to odważne przedsięwzięcie.

Jak w każdym szanującym się piśmie i tu – na ostatniej stronie – były reklamy z różnych dziedzin. Ich treść jest ciekawa, warta pokazania w oryginalnej pisowni:

- Kaucjonowane biuro nauczycielskie Józefa Łuczyńskiego – ma do umieszczenia zaraz, nauczycieli, nauczycielki, wykwalifikowane, bony francuski i niemki, rządców dóbr i innych oficjalistów”.
- Młoda panienka posiadająca piękny charakter pisma przyjmie do przepisywania w językach: francuskim, niemieckim i ruskim, jakoteż przyjmie hafty do sukien i koronki filé - guipure i friwolite.

- Firma MIKADO oferuje: kadryl za 30 kopiejek, galop za 20 kopiejek, walc za 50 kopiejek, a spier Ym-Yum i romans Ko-Ko po 30 kopiejek(?)
- Firma Huste-Nicht. – „NIE KASZLAJ”, oferuje ekstrakt słodowy Miodowo-Zielisty. Lek posiada świadectwo D-ra G. W. Wignera w Londynie.

◆ **Tygodnik Ilustrowany** wychodził w latach 1859-1939. Wydawali go Gebethner i Wolff. Redaktor Naczelny dr Wolff. Redakcja w Warszawie przy ul. Krakowskie przedmieście nr. 15. Druk: S. Orgelbranda i Synów ulica Krakowskie przedmieście nr. 66. Ogłoszenia przy „Tygodniku ilustrowanym” przyjmuje wyłącznie biuro ogłoszeń Rajchmana i Freendlera, ulica Senatorska nr. 26. Prenumerata w Warszawie – rocznie rubli 8. półrocznie 4. kwartalnie rubli 2. – za odosłanie do domu kopiejek 5 kwartalnie.

Ocenzurowano: ДОЗВОЛЕНО ЦЕННЗУРОЮ. ВАРШАВА. 15 Января 1888 г.

Drugą gazetą, o której wspominam jest „**Bluszcz**” pismo ilustrowane dla kobiet. W większości „**Bluszcz**” zamieszczał teksty autorek jak: **Marya Jehanne Wielopolska, Marja Kuncewiczowa, Teresa Sapieżyna, Helena Ceysingerowa, Magdalena Samozwaniec, Kazimiera Hłakowicz** (wówczas nie Hłakowiczówna) oraz **Maria Pawlikowska** (jeszcze nie Jasnorzewska).

Ciekawą postacią w tamtych czasach była Olga Boznańska. Wtedy to redaktorka Wanda Czapska – po wizycie w paryskiej pracowni malarki – relacjonowała Czytelniczkom: (...) „Będąc w Paryżu skorzystałam ze sposobności, aby poznać „najsławniejszą z polskich malarek p. Olgę Boznańską. Zdążając w stronę jej pracowni wysiadłam z podziemnej kolei na Bd. Montparnasse i z trudem przedostałam się przez niezliczone mnóstwo samochodów, autobusów, tramwajów i furgonów. (...) Zmierzchało, p. Olga kończyła właśnie pracę około dużego portretu, ustawionego na sztalugach”,

Kobiety redaktorki pisały o wielu sprawach; o pacyfizmie i wychowaniu, o problemach z dziećmi i służbą domową, zachęcały do czytania nowych książek (m.in. H.B o „Ani z Zielonego Wzgórza”), recenzowały spektakle teatralne. Tu ciekawostka: C. Walewska pytała czytelniczki – „Czy umiemy czytać?” (chodziło o język francuski), „ktoś” anonimowo opisywał Polskę współczesną i jej sąsiadów, a J.K pytała w swoim tekście: „O małżeństwie w jesieni życia” (...) – „Czy osoba czterdziestoczoletnia może w zgodzie z rozsądkiem wyjść zamaż i czy w takim spóźnionym małżeństwie może znaleźć i dać szczęście?”

W stałym kąci porad była mowa o szyciu, reformie gospodarstwa domowego, o hodowli jedwabników, drobiu, ogórków, pomidorów, zakładaniu inspektów, o dyspozycji obiadów, oczyszczaniu sadów, kisielku kawowym(?), jak zrobić prosię w rolnadzie, podać paluszki karlsbadzkie, ugotować wykwitną potrawkę z raków, dobry rosół i potrawkę z węgorka, a ze starych kartofli zrobić... młode by imitowały nowalijki(?) Odrębny cykl to moda: fryzury, sukienki, bielizna, negligie i dessous, dodatki strojne(perły sztuczne i prawdziwe). Słowem całe spektrum, czyli KOBIEТЫ dla KOBIEТЫ!

Nie wiem, z jakich wzorów korzystała moja babcia i mama, ale pamiętam rozmowę, gdy pod koniec lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku szukały w tej gazecie pomysłu na moją sukienkę do pierwszej komunii świętej.

– Skąd ja wezmę tiul genueński skoro z kupieniem białej żorzetki są problemy?

– No tak, nawet teraz, kilkanaście lat po wojnie, nie jest łatwo o zwykły materiał, a o genueńskim nie ma, co marzyć!

W XXI wieku, gdy wszystko jest (w nadmiarze), proponuję Czytelniczkom pewien artykuł M. Domańskiej pt. „WYMOWA CYFR” z 25 stycznia 1926 roku nr 4.

Autorka podkreślając, że ówczesna Polska od niedawna niepodległa, boryka z wieloma problemami, napisała „(...) Proste zestawienie cyfr bardziej bywa wymowne i silniej przekonujące niż długie wywody. w roku 1924 – tym i I – szem półroczu 1925-ym przywieziono do nas z zagranicy:

tkanin jedwabnych, tiulów i tkanych chustek za złotych	28.501.000
aksamitów, pluszów, fularów	410.000
wyrobów szmuklerskich	650.000
piór, kwiatów sztucznych, paciorek imitacji pereł i koralu	1.094.000
wyrobów galanteryjnych i toaletowych	6.298.000
zabawek dziecięcych	2.548.000

(...) Zsumowawszy dodatkowo za wstążki, taśmy, koronki ze złotego i srebrnego szychu, damską jedwabną i trykotową bielizną, wyroby galanteryjne i „tualetowe” oraz rękawiczki, pończochy i swetry jedwabne i półjedwabne – to sprowadzono do Polski w 1924 roku za 34.314.000 zł, a w pierwszym półroczu 1925 roku za 16.314.000 zł. Takie sumy wprost przerażające poszły jedynie na damskie fatałaszki i co podkreślić należy nie na rzeczy niezbędnej potrzeby ale rzeczy zbytku (...).

Proza nawołuje wielkim głosem do gruntownych reform gospodarczych nie tylko w zakresie państwowym, ale i prywatnym, wśród ognisk domowych gdzie budżet układa kobieta (...).

W przeciwieństwie do „**Tygodnika Ilustrowanego**”, „**Bluszcz**” nie miał dużo reklam. Ktoś polecał korespondencyjne kursy pszczelarstwa. Skład Główny Tow. Akc. Karpiński.

Elektoralna 35 oferował „Mój krem” i „Mój puder higieniczny” we wszystkich odcieniach, o fackie nadejścia „Nowości letnich” informowali „Bracia Jabłkowscy” ul. Bracka 25, a płatki owsiane korzystne dla rozwoju umysłowego i fizycznego dla dzieci zalecał QUAKER ATOS twierdząc, że „są pokarmem dla tego najodpowiedniejszego, dają zdrowie i siły”. Była ciekawa informacja (reklama) w ramce: POŚPIESZNY KURS HAFTU. „Współpracowniczka działu robot w „Bluszczu” wyuczy w ciągu maja (1926 r.) wszystkich rodzaj modnych haftów. Wiadomości od 8 do 9 ½ i od 3 do 5 ½”. Zapewne skoro była współpracowniczką, mogła reklamować swoje talenty – oczywiście po godzinach pracy(!)

◆ „**BLUSZCZ**” Tygodniowe Ilustrowane Pismo Dla Kobiet. Wydawane w latach 1865-1939. przez Towarzystwo Wydawnicze BLUSZCZ spółka z oo. Redakcja i Administracja: Krakowskie Przedmieście 99. tel. 239.50.

TYGODNIKOWE ILLUSTROWANE DLA KOBIECY
WARSZAWA, 16-STYCZNIA 1926 ROKU

TYGODNIKOWE ILLUSTROWANE DLA KOBIECY
WARSZAWA, 16-STYCZNIA 1926 ROKU

CIĘŻARY NIEPODLEGŁOŚCI

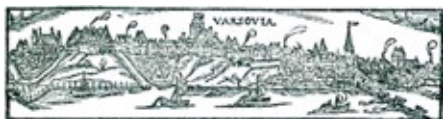
Dziecko małej w wieku dojrzłym, jak o niej być dawałym, całowiskiem, mied wstęga wój! Cóż bardziej ugniat szanowni! Stan przyswanego ukierwlanowidzenia, w którym być nie wyjącej szeroko, postawione własnej formy państwa, porównać się może pod niekiedy wziętami z wielkim dalekim, całowiska. I takim narodem niepodległości przedstawia się narodził, jako nieograniczonej, niezachwiania i jako ideal szczęśliwości. Cóż po-

kiełkanie woli, a rozmiar samowoli – a tak władca, w ten chojsem znaczeniu, pojmuje ją najkobieściej jest ogół polski.

Na dojrzałego całowiska spadały ciężary realnego życia i to, a czym dziecko nie nie widzieli – odpozostawiać.

Na obywatela niepodległego państwa – tak samo. Do przypominają sobie, jak to było.

Całą władzę, dostojnością, usady posiadli obcy...

HISTORIA SŁUŻEWA (XIX)

Senne tereny przyszłego naszego Osiedla, leżące z boku ważnych wydarzeń związanych z okupacją, obudziły się w momencie wybuchu Powstania.

Zgodnie z trochę iluzorycznym planem wypracowanym przez komendę Okręgu Warszawskiego AK, celami pierwszego ataku powstańców miały być klasztor Dominikanów (gdzie stacjonowała niemiecka artyleria przeciwlotnicza) i teren Wyścigów. Iluzorycznym, gdyż Niemcy posiadali silne umocnienia w postaci bunkrów, a także znaczną przewagę liczebną i przytłaczającą w sprzęcie: od ilości broni maszynowej, przez artylerię małą- i wielkokalibrową, aż po wozy pancerne i czołgi, a przy braku artylerii, czy choćby wystarczającej ilości broni maszynowej po stronie powstańców, przeszkody te gwarantowały załogom niemieckim odparcie pierwszego uderzenia. Teren Służewa także sprzyjał okupantowi – podejście do klasztoru, a po części także do toru wyścigów, pozbawione było większych osłon terenowych. Jedynym czynnikiem, jaki powstańcy mogli mieć po swojej stronie, było zaskoczenie.

Od godziny 15 przyjeżdżały tramwajami coraz liczniejsze grupki młodych mężczyzn, którzy wysiadali przy stacji kolejki grójeckiej.

1 sierpnia większość powstańców zebrała się na cmentarzu przy ulicy Wałbrzyskiej. Inni zgromadzili się w okolicznych willach osiedla przy ulicach Skrzetuskiego i Wołodzjowskiego. Stąd ruszyło natarcie w dwóch kierunkach: na klasztor i teren Wyścigów Konnych.

Żołnierze ze Zgrupowania Pułku AK „Baszta”, sierpień 1944

Od Wyścigów dzielił ich ponad kilometr. O godzinie „W” powstańcy wyruszyli, lecz zanim dobiegli do muru Wyścigów, musieli pokonać trasę, która leżała „w dolince” ciągnącej się aż po wieś Służewiec, skręcając następnie w lewo ku szosie Warszawa–Piaseczno (obecna ul. Rzymowskiego). Oddziały musiały pokonywać kartofliska i bruzdy buraczane oraz mijać zagony kapusty i kopy zboża. Natrafiły też na nieuregulowany Potok Służewiecki, który wymuszał poruszanie się skokami po kępach roślinności i przechodzenie wody w bród.

O godz. „W”, z Żółtej Karczmy, rozpoczął się atak na klasztor oo. Dominikanów, lecz wobec rosnących strat nastąpił odwrót za al. Wilanowską. Oddziały SS i Luftwaffe rozpoczęły przeszukania zabudowań przylegających do al. Wilanowskiej, doszło do rozstrzeliwań mężczyzn, a wśród rozstrzelanych znajdowali się także kilkunastoletni chłopcy. 5 sierpnia 1944 roku Niemcy przystąpili do wysiedlenia mieszkańców domów przy al. Wilanowskiej i z osiedla „na Trylogii”. Na podwórzu klasztornym SS-mani rozstrzeliwali pojmanych akowców, czego świadkami byli przebywający tam dominikanie.

Równoległe, z okolic cmentarza ruszyła kompania, która po drodze miała zlikwidować posterunek żandarmerii przy skrzyżowaniu Puławskiej z aleją Lotników, zdobyć radiostację przy Forcie Służewiec oraz zlikwidować reflektory przeciwlotnicze rozmieszczone pomiędzy Zagóścińcem a aleją Wyścigową. Niestety, szturm został odparty, a poniesione straty były olbrzymie (oceniane na 100 do 150 powstańców).

Nigdy też nie dowiemy się jakie straty w szturmie na Wyścigi poniosł batalion „Karpaty”. Źródła i relacje świadków wspominają o 50 do prawie 100 zabitych i 27 rannych, w tym 20 ciężko. Po powojennych ekshumacjach szczątki umieszczono na Cmentarzu Służewskim. Tablica upamiętniająca mówi o „[...] 39 rozpoznanych i 43 nierozpoznanych żołnierzach AK pułku «Baszta», poległych w czasie Powstania Warszawskiego”.

Ci, którym udało się przeżyć, wycofywali się na swoją rękę w kierunku Sadyby i Czerniakowa, czyli znów musieli przejść przez tereny naszego dzisiejszego Osiedla. „Wieczorem (i w kolejnych dniach) Niemcy zebrali mieszkańców wsi Służew oraz powstańców i rozstrzelali na torze treningowym. Prowadzili całe kolumny młodych mężczyzn na tor roboczy, gdzie odbywały się egzekucje.

W Archiwum Historii Mówionej znalazłem wspomnienia Mariana Ślusarczyka ps. „Zaremba” – uczestnika ataku na tory wyścigów konnych w pierwszym dniu Powstania. Pozwolę sobie zamieścić fragment odnoszący się do wycofania z terenów Wyścigów: *„To było około godziny dwudziestej, zblizła się burza, zrobiło się zupełnie ciemno. W Warszawie oczywiście huk wybuchów, już są luny nad miastem, do tego błyskawice, bo burza się nasuwała. Wreszcie lunęło ogromnym deszczem, a przed nami jest ulica Puławska, po której jeżdżą otwartymi jeszcze samochodami żandarmi niemieccy. Jak pokonać Puławską? Przyczajeni, w momencie, kiedy ciszej się zrobiło, przeskoczyliśmy Puławską szczęśliwie, w deszczu do dolinki Służewieckiej, żeby pójść w prawo na południe do lasów kabackich.*

Zupełnie było ciemno. Nad przeprawą naszą przez [bagna dolinki Służewieckiej], pewnie Niemcy zorientowali się w kierunku naszego odwrotu i zarówno z terenu obecnego klasztoru Dominikanów jak z terenu Wyścigów utrzymywali ostrzał naszej przeprawy. Obecnie płynie tam strumyk i piękne szosy, trawniki, alejki spacerowe, ale wówczas było do stu pięćdziesięciu metrów stawów i bagien. Przez stawy i bagna zaczęliśmy brnąć. Przede mną szedł „Bob”. Jak rozgarnął krzaki, zapada się coraz głębiej. Idę za nim, też się zapadam coraz głębiej. Niemcy strzelają, ale raczej od strony Dominikanów, bo z lewej strony do nas nadlatywały tak zwane flary, to są pociski z fosforu, które świecą jak lampiony [...]. Wtedy, kiedy teren był oświetlony przez flary, to myśmy siedzieli w błocie, nie wolno się było ruszyć. Jak troszeczkę przycisły, to myśmy ruszali naprzód. Ruszanie naprzód było coraz trudniejsze, bo coraz bardziej brnęliśmy w bezdenne błoto. w pewnym momencie straciłem grunt i rozłożyłem ręce, ale tonę. „Bob” się obejrzał, a on był z karabinem bez naboju i odwrócił się, dał mi karabin. Złapałem za koniec karabinu, on za kępę trawy i zaczął ciągnąć i tą metodą po kolei żeśmy przebrnęli to bagno pod ogniem, pod flarami, czolgając się w kierunku skraju lasu kabackiego, północnych jego skrajów. Oblepiani błotem, w butach mieliśmy nawet błoto, a których w ogóle bez butów z tego bagna wyszedł.”

Może warto przypomnieć sobie ten tekst spacerując nad Potokiem Służewieckim. Że tu, pierwszego dnia Powstania, miały miejsce takie dramatyczne wydarzenia. Oraz że prawdopodobnie w którymś z porośniętych dziś sitowiem stawów spoczywają na zawsze wspomniane buty?

1 września 1944 roku na plebanię służewiecką przyjechał niemiecki oficer. Był wysłannikiem gen. Ericha von dem Bacha-Zelewskiego, głównodowodzącego siłami tłumiaczki Powstanie. Zaproponował proboszczowi służewieckiemu ks. Adamowi Wyrębowskiemu i jego gościowi, ks. bp. Kazimierzowi Tomczakowi, rolę pośredników w sprawie kapitulacji Mokotowa. Księża postawili jednak warunek wprowadzenia rozejmu i uznania ich misji za przymusową. Von dem Bach-Zelewski odmówił.

Działania na naszym terenie trwały do 21 września, kiedy to powstańcy zniszczyli, jadącą al. Wilanowską ze Służewca w stronę Szop Polskich, niemiecką kolumnę ciężarówek.

[cdn.]

Oprac. Tezet

(korzystałem m.in. z opracowania Barbary Bossak-Herbst pt. „Tor Służewiec w Warszawie – losy instytucji i obiektu podczas II Wojny Światowej”, Zeszyty Naukowe UJ, Prace Historyczne 146)

27.05.2023

RODZINNA MAJÓWKA na SŁUŻEWIE

Osiedle „Służew nad Dolinką”
amfiteatr osiedlowy przy ul. Batuły

Zgodnie z tradycją zapraszamy na
piknik majowy.
To doskonały czas aby uczcić
Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca. (...)

Nie zabraknie atrakcji!
Warsztaty robienia dużych baniek mydlanych
zakończone paradą, warsztaty plastyczne,
warsztaty sportowe, pokaz iluzji - to tylko
niektóre z nich.
Oprócz tego, jak co roku, pokazy
artystów ze Służewskiego Domu
Kultury, targi rękodzieła oraz
gwiazda wieczoru, którą w tym roku będzie
Stefano Terrazzino z zespołem.

Mamy nadzieję, że będziecie się z nami
wspaniale bawić.

JUBILER GRYF LOMBARD

WWW.JUBILERGRYF.PL

JUBILER

WWW.LOMBARDGRYF.COM

LOMBARD

DIAMENTY

BIŻUTERIA
ZŁOTA I SREBRNA

WYMIANA ZŁOTA

OBRĄCZKI ŚLUBNE

NAPRAWA BIŻUTERII
ZŁOTEJ I SREBRNEJ

WYROBY NA
ZAMÓWIENIE

MONETY
BANKNOTY

GOTÓWKA
POD ZASTAW

SKUP
ZŁOTA I SREBRA

ELEKTRONIKA

SPRZĘT
BUDOWLANY

ART.
KOLEKCJONERSKIE

DOWIEDZ
SIĘ WIĘCEJ

UL. SONATY 5
METRO SŁUŻEW

☎ 780 464 504

pn. - pt. 10⁰⁰-18⁰⁰
sob. 10⁰⁰-14⁰⁰